

enet
a Paipar
ól olesón
: Híd ne
rázgyárral
: 20—27.

át olesón
y József
git-fürdő
3411

és kifogás-
ucca 88.
2979

imat 5 li.
filléért
y György
3523

an nagy
esnél, —
3879

eg
csak Tü.
Ann. u.
3872

get, szö-
diant stb.
reuezős
deli. 8—
számula.
itelkero-
ásán vé-
l bemu-
42., ud-
5506

er Ist.
Mindem-
nően ol-

4 órát S
tteknék
5. Egy
ül tud.
543

el sütő-
zletem-
ajduná-
3551

hő ki-
klódnai:
3889

örkesz-
Mandel
th ue-
ellené-
Olim-
134

am!
meg-
észké-
Pontos,
ntalok.

és ki-
URY

Debrec-
g Vál-

ántóli
ó Rt.

független Újság

politikai napilap

Agyonlőtte az ellenfél ügyvédjét egy csikágói ügyvéd,

azután két lövést adott le a tárgyalást vezető bíróra

Csikágó, jan. 13. John Keogh ügyvéd nemrégiben kétmillió dolláros keresetet indított egy biztosító társaság ellen. Amikor a bíró a mai tárgyaláson kihirdette, hogy a bíróság a keresetet elutasítja, John Keogh hirtelen revolvért rántott és mielőtt még megakadályozhatták volna, lövöldözni kez-

dett a tárgyalási teremben. Az első golyó az ellenfelet képviselő ügyvédet érte, aki nyomban meghalt. Keogh ezután a tárgyalást vezető bíróra tett két lövést, azonban ezek a golyók célt té-

vesztettek, úgy hogy a bíró sértetlen maradt. A teremszolgák közben az ügyvédre vetették magukat és küzdelem után végül is sikerült leütni és ártalmatlanná tenni.

szándékáról szólnak, teljesen légből kapott értesülések.

UJABB 200.000 ABESSZINT MOZGOSÍTOTTAK

Aszmara, január 13. (Olasz keletafrikai szolgálat.) Addisz-Abébából érkező jelentések is megerősítik a hírt, hogy

Tembien környékén az olasz csapatok rajtaütöttek egy abesszin éllelmiszertárolón.

Az olaszok mintegy ezer zsák gabonát és rizst zsákmányoltak.

Ugyancsak Addisz-Abébából jelentik, hogy Desza hereg megerősítéseket kért az császártól, mert — mint üzenetében mondotta — nem tudja megindítani Doio közelében az általános támadást. A négus erre elrendelte további kétszáz ezer ember mozgósítását.

LÁZADÁS ÉS FEJETLENSÉG

Makalle, január 13. (Olasz keletafrikai szolgálat.) Ide érkezett jelentés szerint Mulugeta heregnek az északi hadszíntéren táborozó csapatai között a rossz ellátás miatt lázadás tört ki. Ehhez járult még a tisztek rossz bánásmódja a legénységgel, úgy hogy a zendülést a törzsfőnökök sem tudták megfékezni. Végül is nagynehezen sikerült a zendülőket elfogni,

közülök 80-at azonnal felakasztottak,

mintegy százat pedig mekkorbácsoltak.

Aszmara, január 13. (Olasz keletafrikai szolgálat.) Diridauából ideérkezett jelentések hírl adják, hogy az abesszin katonaság körében igen nagy a fejtelenségű Vehid pasa állítólag kijelentette az egyik újságírónak, hogy

a négus legutóbb négy tábornokot mekkorbácsoltott, akiket később rangjukról is megfosztott.

Elrendelte azonkívül a négus, hogy hat másik tábornokot akasztanak fel, mert — mint mondotta — fogalmuk sincs a katonai erők megszervezéséről. A hat tábornok igen előkelő abesszin családból származik.

Diákzavargások Kantonban

Kanton, január 13. A különböző politikai irányzatot követő diákság több ezer főnyi csoportjal között súlyos összecsapások voltak és emiatt a városi hatóság kihirdette az ostromállapotot és a főiskolákat egy napra bezáratta. Az összecsapásokon több diák és diáklány súlyosan megsebesült. A kantonilag fontos helyeket a katonaság megszállotta.

Véres harcok Makalle birtokáért

Fellázádtak Mulugeta herceg csapatai — Békeajánlat? — A négus felakasztatott hat tábornokot

Róma, január 13. (Stefani.) A sajtó- és propagandaügyi minisztérium a következő 95. számú hivatalos közleményt adta ki:

Badoglio tábornagy táviratozza: A repülőek Dankaliban Teru vidékén felderítő repüléseket végeztek. Az eritreai hadszíntér többi részén csak felderítő őrzáratok voltak.

HARCOK MAKALLE KÖRÜL

Addisz-Abeba, január 13. Az északi hadszíntérről érkező jelentések szerint Makalle körül tovább folynak a harcok. Különösen heves ütközetek folynak Makalletől 20 kilométernyire nyugatra. — Az abesszinek Abaro felé igyekeznek elnyomulni, amely mintegy 25 kilométerre északra van Makalletől.

LEZUHANT EGY OLASZ BOMBAVETŐ GÉP

Róma, január 13. A Masszaua közelében levő atumlói repülőter felett lezuhant egy gyakorlatozó bombavetőgép. A gép három főnyi legénysége életét veszítette.

A HÁBORU LEGVÉRESEBB CSATÁJA HÁROM NAP ÓTA TART

Addisz-Abeba, január 13. Három nap óta tart az elkeseredett küzdelem Makalle birtokáért. A fővárosba érkezett jelentések szerint a csaták során az abesszinek ismét elfoglalták a várost, de aztán újból kénytelenek voltak kivonulni. Az ütközet Makalle körül folyik, de többször a város uccáin is dúlt a harc.

Ez a legvéresebb csata a háború kitörése óta. A jelentés kiemeli, hogy szinte perceről-percre változik, hogy kinek a kezén van Ma-

kalle. Az olaszok elkeseredetten küzdenek, bámulatos hősiességet tanúsítanak. A négus seregei re-

mélik, hogy a várost túlnyomó számbeli fölényükkel elfogják özönlenni.

Fegyverszünetet javasol az angol kormány

Páris, január 13. Párisban kissé kedvezőbben ítélik meg az olasz—abesszin viszály békés megoldásának kilátásait. Diplomáciai téren a helyzet látszólag nem változott ugyan, a sajtó azonban főképpn a Rómából és Brüsszleből érkező táviratok alapján

újabb megmozdulásokat sejt a színpalak mögött és fordulatot vár. Laval, Eden, valamint Aloisi küszöbönálló genfi megbeszélései körül.

A Jour genfi távirata szerint a hangulat Genfben is kedvezőbb. Aloisi báró január 20-án az eddiginél szélesebbkörű meghatalmazással érkezik Genfbe.

Párisban remélik, hogy az Abessziniába küldendő népszövetségi vizsgálóbizottság terve az újabb békítés kiindulópontjává szolgálhat. Ugyancsak a Jour jelenti Genfből, hogy

az angol diplomácia még a genfi ülészek előtt nyomatókusan közbelép Mussolininál,

hogy Róma a vizsgálóbizottság kiküldésének tervét megszorítások nélkül tegye magáévá. Az angol kormány javasolja majd, hogy a vizsgálóbizottság munkálataira való tekintettel kössenek Kelet-Afrikában 7—8 heti fegyverszünetet.

London, január 13. Az angol lapok hasábjain ismét a békeközvetítés lehetősége bukkant fel.

A Daily Express szerint a közvetítés főszereplői Erzsébet özvegy belga anyakirályné, az olasz trónörökösne anyja, Van Zeeland belga miniszterelnök és a pápa, aki legutóbb célozta a béke reményekre. Erzsébet királyné legutóbbi olaszországi tartózkodása során hosszasan beszélgetett Viktor Emánuel olasz királlyal, majd fiával, Lipót belga királlyal közölte azokat a feltételeket, amelyek a béketárgyalások alapján szolgálhatnak. Ennek következtében Van Zeeland belga miniszterelnök új béketervet dolgozott ki, amely a következő bevezető lépéseket javasolja:

1. Fegyverszünet.

2. Népszövetségi bizottság kiküldése Abessziniába tágkörű felhatalmazással.

amelynek alapján a helyszínen végleges terveket készítené, főként Abessziniában gazdasági fejlesztéséről.

Brüsszel, január 13. A Belga Távirati Iroda a következő jegyzéket tette közzé:

Több külföldi lap olyan hírt közöl, amely szerint belga kezdeményezésre új megoldási javaslatot készítenek az olasz—abesszin viszály békés elintézésére. Hivatalos belga helyen határozottan kijelentik, hogy mindazok a hírek, amelyek a belga királyi család és a belga kormány szerepéről vagy

Az ellenzék döntő rohamra készül Laval kormányára ellen

Páris, január 13. A képviselőház ülészaka megnyitásának előestéjén a belpolitikai helyzet zavaros és a légkör villamosítással terhes. A törvényhozási munka kéthetes szünetelése alatt a pártszervezők nem esittak el és az ellenzék csak az alkalmat lesi, hogy Laval kormányára döntő csapást mérhessen.

Az ellenzék egy része már esztörtökön döntő támadást akar in-

tézni a kormány ellen. A kommunisták a limogesi eseményekkel kapcsolatban meghozott bírói intézkedéseket akarják szóvá tenni, a szocialisták egyrésze pedig úgy véli, hogy

Jeze tanár ügye alkalmas kiinduló pontul szolgálhat a támadásra.

Végül a radikális ellenzék tagjai a kormány általános politikája tárgyában akarnak interpellációt

előterjeszteni. Laval a kormány általános politikájáról szóló esetleges interpellációk vitájának elhalasztását kéri majd és

az elhalasztás tárgyában felveti a bizalmi kérdést.

A kormány holnap nagyfontosságú államtanácsot tart, amelyen Laval ismerteti a külpolitikai helyzetet, amellyel pedig döntenek a választások időpontjának kitűzéséről is.

VÁSZONBAN

LEGTÖBBET —
LEGOLCSÓBBAN.

Kardos Lászlónál

Alapítva 1831.

ezuttal először tört meg. Könyvekre fakadva a következőket mondotta:

— Elmondtam mindent, amit mondani tudok. Közöljék feleségemmel, hogy teljesen rendben vagyok.

Condore dr. letartóztatását egyelőre nem lehetett végrehajtani. Condore dr. útban van délamerika felé és a Hoffmann kormányzó által kiadott elfogató parancsot már csak azért sem lehet foganatosítani, mert newjersey-i állami főállamügyész nem erősítette meg az elfogatói parancsot. A főállamügyész szerint Condore dr. ellen nem merültek fel komoly gyanúok.

New York, január 13. A trentoni fegyházban, ahol Hauptmann Brunót ki fogják majd végezni, intézkedések történtek, hogy gramofonlemezeken vegyék fel a kivégzést, mert a newjerseyi bírák azt hiszik, hogy a haláraitelt Hauptmann utolsó perceiben olyan nyilatkozatot fog tenni, amely megdönthetetlenül szól bűnössége mellett.

Gramofonlemezre veszik fel Hauptmann kivégzését

Tömeghisztéria az Egyesült Államokban Hauptmann kegyelmi kérvényének elutasítása miatt

New York, január 13. A haláraitelt Hauptmann Brunó kegyelmi kérvényét a kegyelmi tanács tudvalevően elutasította, Hoffmann kormányzó azonban, bár erre joga nem volt, a kivégzést egy hónappal elhalasztotta, hogy alkalmat adjon a Lindbergh ügy teljes tisztázására. Hauptmann kegyelmi kérvényének elutasítása a tömeghisztéria példában kitörését robbantotta ki Amerikában, ahol a Hauptmann-per az egyetlen beszéd tárgy. A kegyelmi tanács tagjait, a böhért és Hoffmann, Newjersey kormányzóját a levelek és táviratok özönével árasztják el Amerika minden részéből. A levelek egy része válogatott kínzási módokat ajánl Hauptmann kivégzésére, mások igazságügyi gyilkosságnak minősítik az ítéletet és halállal fenyegetik a bírakat, sőt még a böhért is, ha végrehajtja a kivégzést. Vannak olyan levelek is, amelyek újabb alibibizonyítékokat ajánlanak. B a n s o m, az amerikai ügyvédszövetség elnöke, nyilatkozatában megtorlóeljárást sürget a Hauptmann-bűnpert jellemző kézzel fogható szabálytalanságok és a Lindbergh elutasítás kísérő felháborító incidensek miatt.

Nem lehet igazságot szolgáltatni — mondotta — a sajtó és rádió által befolyásolt vizsgálat után. Ez a felháborító betolakodás az egyéni életbe megsemmisíti a legcsekélyebb polgári jogokat.

A védők vezérkarát két újabb, nagyon híres washingtoni ügyvéddel bővült, akik általában még az akasztófa alól is ki tudják szabadítani az elítélteket. Vizsgálatot kérnek azokkal a híresztelésekkel kapcsolatban, hogy Csikágóban három emberrel buszonkét ezer dollár összegű Lindbergh-féle váltságdíjbankjegyet találtak.

Condore tanár kihallgatását megnehezíti az a régi politikai ellenségeskedés, amely a köztársaságpárti Hoffmann kormányzó és a kormánypárti Wilentz ügyész között dúl. Az ügyész azt állítja, hogy Hoffmann kormányzó politikai kortestőket követsél a Hauptmann-ügyből és nem hajlandó

Epekö, vesekő- és hólyagkőbetegségek, valamint azok akik húgysavas sók túlszaporodásában és köszvényben szenvednek, a természetes »Ferenc József« keserűvíz használata által állapotuk javulását érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló szaktekintélye hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a Ferenc József víz biztosan és rendkívül kellemesen ható hashajtó és ezért prostata- és végbélbajokkal, valamint vakselműtétek után is ajánlják.

Condore tanár letartóztatását elrendelni. Hauptmann, midőn közölték vele kegyelem iránti kérvénye elutasítását,

Tiltakozó nagygyűlés a klinikák megszüntetése ellen

Budapest, január 13. Nemesak az orvosok között, de a nagyközönség körében is megdöbbenést keltett a hír, amely ma került nyilvánosságra és amely szerint ez év nyarán takarékosági okokból a kormány három budapesti klinikát megszüntet. A határozat szerint, amelyet különben már közöltek az érdekeltekkel,

június 30-án megszűnik az 1. számú szemészeti klinika, az 1. számú belgyógyászati klinika és a kórbonctani intézet,

mindhárom intézmény büszkesége

a magyar orvostudomány, — amelynek világhírt segített szerezni.

A klinikák megszüntetésével egyidőben úgy Grosz Emil, mint Korányi Sándor professor nyugalmába is vonul.

A három klinika megszüntetésével kapcsolatban, hír szerint, nemcsak az egyetlen testületi készülnek tiltakozásra, hanem igen sok közegészségi intézményünk is. Ma délelőtt már az is szóba került, hogy ebben az ügyben tiltakozó nagygyűlést hívnak össze a Vigadóban.

Veszélyes a Várhegy csuszamlása

Megindult egy erdő Franciaországban

Budapest, január 13. Az Attila uccában és a környéken általános izgalmat váltott ki az a földcsuszamlás, amely néhány Attila uccai és Lovas úti bérház falait megrepesztette, a házak alapépítményeit megrongálta és a lakásokban is komoly károkat okozott. A hegyes csuszamlás a Logody uccai vároldalfalon történt és olyan nagy kiterjedésű volt, hogy

a Logody és Attila uccai házak egész sorát megrongálta.

A földcsuszamlás veszélyes helyzetet teremtett a környéken. — Egyik Attila uccai bérház lakóit a helyszínre kiszállt vegyesbizottság kilakoltatta, tegnap pedig a rend-

őrség a veszélyeztetett pontokon elzárta az úttestet.

Páris, január 13. Mint Valenciennesből jelentik az Excelesior-nak, a több nap óta tartó esőzések következtében

egy erdő a szó szoros értelmében mozgásba jött

és lassan helyét változtatja. A Marsanne és Crest közti közlekedési út mentén egy hegyoldal mintegy 250.000 köbméter földtömege 600 méter hosszú vonalon óránként több centiméterrel csuszamlik az úttest felé, amely viszont maga is lassan eltolódik. A hegy oldalán fekvő erdő a földtömeggel együtt mozdul el.

Beismerő vallomást tett a letartóztatott milliomos idegenvezető

Budapest, január 13. A letartóztatott Dóra II. Ferenc rendőrtörzsőrmestert és Sallai Leót, a milliomos volt idegenvezetőt a valutaügyészségre kísérték át, mert ott folytatják le ügyükben az eljá-

rást. Dr. Kotsis Miklós ügyészségi alelnök nemesak a rendőr tolvajlása ügyében indított eljárást, hanem

valutabűnügyek miatt is.
Dóra II. Ferenc rendőr ugyanis

mindvégig azt mondotta, hogy ő ugyan ellopta a valutákat, de nem értékesítette azokat, csupán átadta régi ismerősének, Sallai Leónak. A rendőrség Sallai Leó azt mondotta, hogy a rendőrtől semmiféle valutát át nem vett. Két napon át hallgatta ki a valutarendőrség dr. Tóth Sándor detektívfelügyelő, a valutadetektívek csoportjának főnöke Sallait és ennek a kihallgatásnak az lett az eredménye, hogy

Sallai Leó tegnap beismerő vallomást tett.

Elmondotta, hogy valóban ő vette át a rendőrtől az ellopott valutákat, akkor azonban, amikor ezeket megvette, nem is mert arra gondolni, hogy a rendőr bűnös úton szerezte a külföldi fizetőeszközöket. A valuták ellenértékét — mondotta Sallai Leó — ki is fizette a rendőrnök. Ezek után dr. Kotsis Miklós ügyészségi alelnök úgy Sallait, mint a rendőrtörzsőrmestert valutabűnöslekmények miatt

előzetes letartóztatásba helyezte.

A nyomozás most aziránt folyik tovább, hogy Sallai hol értékesítette a rendőrtől zugárfolyamon vásárolt valutát.

Bizonyítást rendeltek el a Prónay-Schadt perben

Budapest, január 13. Prónay Pál 1932-ben beadványt intézett Gömbös Gyula akkori honvédelmi miniszterhez, amelyben súlyos állításokat tett Schadt Ernő törvényszéki tanácselnökre és Dorosy Dezső törvényszéki bíróra. Az ügyészség a beadvány miatt kétrendbeli felhatalmazásra üldözendő rágalmozással vádolta Prónay Pált. A pert hétfőn kezdte tárgyalni a Várady-Brenner tanács.

Prónay kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, a beadványában igazat írt, mert egy ellene lefolytatott sajtóper írástait és aktáit dugdosták előle, befolyásolták a pert és ennek odiumát a honvédelmi miniszterre hártották.

Dr. Darvai János védő bizonyítás elrendelését kérte, majd miután dr. Kovács Péter ügyészségi alelnök sem ellenzte a bizonyítást, a törvényszék elrendelte a valódiság bizonyítását, különböző íratok beszerzését és a tárgyalást elnapolta.

Kossuth: Európát egy nagy megrázkódtatástól s Magyarországot a felbomlástól csak a dunai népek szövetezése menthette volna meg

Juhász Nagy Sándor előadása Kossuth dunai konföderációs tervéről — A gazdasági érdekek önmagukban nem viszik dűlőre a dunavölgyi problémát — Adják meg a környező államok ugyanazokat a nemzetiségi jogokat magyar népüknek, amelyeket az ő népeiknek ajánlott Kossuth Lajos

A debreceni Reform Társaság előkelő közönség előtt, a Kollégium zsúfolt dísztermében tartott előadást vasárnap délután 5 órakor, Juhász Nagy Sándor tartott előadást érdekes és mai problémáinkhoz közelfekvő kérdéssel: Kossuth dunai konföderációs tervének történetéről.

Az előadás előtt Koppányi Gyula hittanhallgató szavalt a mély magyar érzéssel Petőfi Sándor »A hazáról« című költeményét.

Ezután kezdte meg a közönség tapsaitól fogadottan Juhász Nagy Sándor előadását.

Kossuth dunai konföderációs tervének ismertetése kizárólag történelmi alapon, anélkül, hogy abból a jelenlegi helyzetre bármilyen következtetést vonnánk le, a következő:

A terv lényege az, hogy Kossuth Lajos az 1849—1867 közötti évek alatt olyan terv megvalósításán munkálkodott, mely szerint Magyarország, továbbá Moldva-Olahország, a későbbi Románia s végül Szerbia, illetve a délszláv nemzetek közt államszövetség, sőt ennél több:

közös parlamenttel bíró szövetséges állam jöjjön létre.

E merész terv gyökerei századokra nyulnak vissza. Egy nagy középeurópai birodalom megteremtésére hódítás útján törekedett több Árpádházi király (a tengerre törő Kálmán), továbbá Nagy Lajos, majd Mátyás, ki Bécs és Csehország egy részét is meghódította és a Balkánon is foglalt. — A mohácsi vész után a törekvés megmaradt, de

a hódítás helyett szövetezés formájában.

Szapolyai János nyomban a mohácsi vész után szövetségre lépett a francia királlyal, majd Mohács mezején a török szultánnal. Egy nyugati és keleti szövetség szükségére indokolt volt a Habsburg elleni védelem okából. A franciával és a törökkel való szövetség vonul végig a szabadságharcok során: Bocskay, Bethlen, Thököly, a Rákócziak küzdelmes korában. Ezt kapta örökségül Kossuth Lajos.

Kossuth nyugaton nem talált más szövetséget, csupán az oroszokat és a franciákat. Reményét III. Napoleon fegyvereibe vetette. Keleten a felbomló török birodalom helyett

a felszabaduló új népekre gondolt, és pedig a románokra és a szerbekre.

Tervének indokát abban adja meg, hogy egyfelől a német, másfelől az orosz hatalommal szemben, a középeurópai kis népeknek össze kell fogniuk. Pillanatnyilag pedig azért kívánta ezt a szövetséget létrehozni, mivel az emigrációból új

forradalmat készített elő és Magyarországra hadsereget és fegyvert csak Szerbián és Románián keresztül tudott volna behozni. — Ezt Kossuth nyíltan hirdette.

A szövetség terve először 1849-ben bukkan fel, amikor is Szegeden

írásbeli szövetséget köt Kossuth Balacsuval, a híres oláh szabadsághósszal,

aki oláh sereg felállítását ígerte a közös szabadság védelmére, mely Bem seregéhez csatlakozott volna. Ennek fejében Kossuth a magyarországi nemzetiségeknek teljes egyenjogúságot ígért, nyelvüknek a közigazgatásban, iskolában és egyházakban való egyenjogúságot, azonban Magyarország történelmi egységéhez ragaszkodott.

A terv későbbben komoly formában merült fel akkor, amikor az 1859-es osztrák-olasz-francia háború idején, egészen közelállott Kossuthnak Magyarországra való bevonulása. Ez évben

Klapka tábornok Kossuth megbízásából írásbeli szövetséget kötött Cuzával, Moldva-Olahország fejedelmével, mely szövetséghez Obrenovics Milos, Szerbia fejedelme is csatlakozott.

Eszerint a három nemzet közösen harcolt volna az osztrákok ellen és megalkotta volna a Dunai Konföderációt.

Végül 1862-ben öltött a terv egészen konkrét formát, amikor is Kossuth Lajos aláírásával megjelent a Dunai Szövetség programja. Eszerint a szövetséget ezek az államok alkották volna:

Magyarország, esetleg külön Erdély, Románia (már ekkor így nevezték), Szerbia, Horvátország és esetleg más délszláv tartományok stb.

A Dunai Szövetségnek tagjai független államok lettek volna,

azonban lett volna közös parlamentjük is.

mely évente felváltva tartotta volna gyűléseit Pesten (esetleg Kolozsváron is), Bukarestben, Belgrádban, Zágrábban. A közös parlament hivatalos nyelvét a parlament állapította volna meg (tehát francia vagy német). Közös ügyek lettek volna: a hadügy, külügy, kereskedelem (közös pénz, mértékek), vámügy. A szövetségi diplomácia közös. A közös parlament választja a közös szövetségi tanácsot, a legfőbb közös kormányt. — Azon államnak feje, melynek fővárosában sorrend szerint egy évig a közös parlament székel, — elnök lesz abban az évben a szövetségnek és a szövetségtanácsnak. Ezenkívül minden tagállam megtartja függetlenségét.

A nemzetek és vallásfelekezetek közt teljes egyenjogúság lett volna.

Minden község maga határozott volna hivatalos nyelve felett, — úgyszintén minden megye is. A nemzetiségi községek és megyék tehát, akár szótöbbséggel is, saját anyanyelvüket teheték volna hivatalos nyelvvé. A parlamentekben minden képviselő anyanyelvén beszélhetett volna, illetve az általa választott valamely hazai nyelven. A nemzetiségek egy „nemzeti egyetértés szervezkedhetek volna az egész ország területén és választhattak volna maguknak nemzeti főnököt, „akit vajvodának, hospodárnak, vagy más effélének nevezhettek». Ugy szintén szabad lett volna az egyházak szervezete is.

A kiáltvány így végződött:

»Egység, egyetértés, testvériség magyar, szláv és román között.«

Kossuth e tervet előbb került nyilvánosságra, mint ő maga is szerette volna. Óriási felháborodást váltott ki az egész Magyarországon, de még az emigrációban is. Amúgy is gyöngült már ekkor, 1862-ben, Kossuth hatása nemzetre. Ezzel a tervvel úgyszólván végleg megszűnt ez a hatás és a nemzeti lélek olyan alakulást vett, hogy

dást váltott ki az egész Magyarországon, de még az emigrációban is. Amúgy is gyöngült már ekkor, 1862-ben, Kossuth hatása nemzetre. Ezzel a tervvel úgyszólván végleg megszűnt ez a hatás és a nemzeti lélek olyan alakulást vett, hogy

Deák ennek kihasználásával könnyen tudta az osztrákokkal való kiegyezést nyélbeütni.

Sorban vonultak fel Kossuth Lajos terve ellen politikai ellenfelei és barátai egyaránt. Hajnik Pál azt üzenté Kossuthnak, hogy nincsen magyar ember, aki tervét elfogadná, mert az még a császári pártensnél is rosszabb. A Magyar Sajtó című lap azt írta, hogy egy kompakt államot azért akarnak feldarabolni, hogy a darabjaiból újat rakjanak össze. Rónay Jácint szerint Kossuth egy zagyva birodalmat képzelt el. Tisza Kálmán és társai, a határozati párt, akik addig Kossuthhoz közelállottak, értekezleten vetették el a tervet és azt Kossuthnak megüzenték. Báro Podmaniczky Frigyes, Kossuth régi híve azt írta, hogy eladdig adakoztak sokan Kossuth propagandacéljaira, de ezentúl 10 közül 9 nem fog adni, mert a nemzet fel van bősülve Kossuth ellen. Inkább megy a magyar Bécsbe a németek közzé, mint Belgrádba a rácok közzé. Jókai Mór, az általa szerkesztett hírlapban, egyszerűen letagadta, hogy a terv Kossuthtól eredt volna, azonban a császári rendőrség megidézte Jókait és kényszerítette, hogy valótlan híradását vonja vissza. Báro Jókai Miklós, Kossuth nagy híve, az emigrációból írt haza, hogy ebben a kérdésben ne hallgassanak Kossuthra. Szemere Bertalan, Kossuth 1849-iki miniszterelnöke, Londonból nyíltlevelet írt haza Kossuth ellen. Helfly Ignác, aki a tervet elhamarkodottan közzétette Turinban megjelent cslsznyelvű lapjában, utólag próbálta letagadni, hogy a terv Kossuthtól származik.

Maga Kossuth megrendülten állott a terve ellen feltámadt viharban. Hosszú nyilatkozatot tett közzé, melyben elmondotta, hogy

a tervet nem ő fogalmazta, ő csak aláírta, azonban lényegében változatlanul fenntartotta a terv minden pontját.

Haza küldött leveleiben hangzott, hogy szerinte

csak a Dunai Szövetség menthette meg Magyarországot a felbomlástól.

Megírta, hogy Deák kiegyezése romlásba dönti a hazát. Azonban belátta Kossuth, hogy a nemzet elszármazott mutat tervét ellen, miért is annak propagálását abba hagyta, bár állandóan hangoztatta, hogy

csak ez menthette volna meg Európát egy nagy megrázkódtatástól.

Azonban sem ő nem vette fel a terv szövegét »Irataim az emigrációból« című gyűjteményébe, sem halála után fia: Kossuth Ferenc nem adta közre atyja »Irataim« sok kötetében. Ellenben legpontosabban meg lehet találni Deák Ferenc beszédeinek gyűjteményében, ahová Kónyi Manó, Deák íródeákja, diadallal iktatta be Kossuth tervének teljes szövegét, hogy rámutathasson: mennyire Deáknak volt igaza, nem Kossuthnak!

A Dunai Szövetség terve most újra beszéltet magáról, de inkább csak gazdasági vonatkozásban.

Most már nem dekomponálni kellene vele Magyarországot, hanem összerakni a darabjait.

Az új dunavölgyi gazdasági terv

Szerelemmel vádollarak!

Játszák: Bulla - Fröhlich - Halmay

Ma utoljára!

Vígyszínház

5, 7 és 9 órakor

Az ellenzék döntő rohamra készül Laval kormányja ellen

Páris, január 13. A képviselőház ülészaka megnyitását megelőzően a belpolitikai helyzet zavaros és a légkör villamossággal terhes. A törvényhozási munka kéthetes szünetelése alatt a pártszervezetek nem esittáltak el és

az ellenzék csak az alkalmat lesi, hogy Laval kormányára döntő csapást mérhessen.

Az ellenzék egy része már esztörtökön döntő támadást akar in-

tézni a kormány ellen. A kommunisták a limogesi eseményekkel kapcsolatban meghozott bírói intézkedéseket akarják szóvá tenni, a szocialisták egyrésze pedig úgy véli, hogy

Jeze tanár ügye alkalmas kiinduló pontul szolgálhat a támadásra.

Végül a radikális ellenzék tagjai a kormány általános politikája tárgyában akarnak interpellációt

előterjeszteni. Laval a kormány általános politikájáról szóló esetleges interpellációk vitájának elhalasztását kéri majd és

az elhalasztás tárgyában felveti a bizalmi kérdést.

A kormány holnap nagyfontosságú államtanácsot tart, amelyen Laval ismerteti a külpolitikai helyzetet, amellyel pedig döntenek a választások időpontjának kitűzéséről is.

VÁSZONBAN

LEGTÖBBET —
LEGOLCSÓBBAN.

Kardos Lászlónál

Alapítva 1831.

eztall először tört meg. Könyvekre fakadva a következőket mondotta: — Elmondám mindent, amit mindeni tudok. Közöljék feleségemmel, hogy teljesen rendben vagyok.

Condore dr. letartóztatását egyelőre nem lehetett végrehajtani. Condore dr. útban van délamerika felé és a Hoffmann kormányzó által kiadott elfogató parancsot már csak azért sem lehet fogantatósítani, mert newjersey-i állami főállamügyész nem erősítette meg az elfogatói parancsot. A főállamügyész szerint Condore dr. ellen nem merültek fel komoly gyanúok.

New York, január 13. — A trentoni fegyházban, ahol Hauptmann Brunó ki fogják majd végezni, intézkedések történtek, hogy gramofonlemezeket vegyék fel a kivégzést, mert a newjerseyi bírák azt hiszik, hogy a haláraitott Hauptmann utolsó perceiben talán olyan nyilatkozatot fog tenni, amely megdöntöhetetlenül szól bűnössége mellett.

Gramofonlemezre veszik fel Hauptmann kivégzését

Tömeghisztéria az Egyesült Államokban Hauptmann kegyelmi kérvényének elutasítása miatt

New York, január 13. A halálraítelt Hauptmann Brunó kegyelmi kérvényét a kegyelmi tanács tudvalevően elutasította. Hoffmann kormányzó azonban, bár erre joga nem volt, a kivégzést egy héttel elhalasztotta, hogy alkalmat adjon a Lindbergh ügy teljes tisztázására. Hauptmann kegyelmi kérvényének elutasítása a tömeghisztéria példátlan kitöréseit robbantotta ki Amerikában, ahol a Hauptmann-per az egyetlen beszéd tárgy. A kegyelmi tanács tagjai, a bóhért és Hoffmann, Newjersey kormányzóját a levelek és táviratok özönével árasztják el Amerika minden részéből. A levelek egy része válogatott kimzsi módokat ajánl Hauptmann kivégzésére, mások igazságügyi gyilkosságnak minősítik az ítéletet és halállal fenyegetik a bírakat, sőt még a bóhért is, ha végrehajlja a kivégzést. Vannak olyan levelek is, amelyek újabb alibibizonyítékokat ajánlanak. B a n o m, az amerikai ügyvédszövetség elnöke, nyilatkozatában megtorlóeljárást sürget a Hauptmann-bűnpert jellemző kézzel fogható szabálytalanságok és a Lindbergh elutasítás kísérő felháborító incidensek miatt.

— Nem lehet igazságot szolgáltatni — mondotta — a sajtó és rádió által befolyásolt vizsgálat után. Ez a felháborító betolakodás az egyéni életbe megsemmisíti a legegységibb polgári jogokat.

A védők vezérkara két újabb, nagyon híres washingtoni ügyvéddel bővült, akik állítólag még az akasztófa ajól is ki tudják szabadítani az elítélteket. Vizsgálatot kérnek azokkal a híresztelésekkel kapcsolatban, hogy Csikágóban három emberrel huszonkétezer dollár összegű Lindbergh-féle váltságdíjbankjegyet találtak.

Condore tanár kihallgatását megnehezíti az a régi politikai ellenségeskedés, amely a köztársaságpárti Hoffmann kormányzó és a kormánypárti Wilentz ügyész között dúl. Az ügyész azt állítja, hogy Hoffmann kormányzó politikai kortestőket követsél a Hauptmann-ügyből és nem hajlandó

— Epekő, vesekő- és hólyagkőbetegek, valamint azok akik húgysavas sók túlzapodásában és kőszvényben szenvednek, a természetes »Ferenc József« keserűvíz használata által állapotuk javulását érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló szaktekintélye hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a Ferenc József víz biztosan és rendkívül kellemesen ható hashajtó és ezért prostata- és vesebajoknál, valamint vesebélműtétek után is ajánlják.

Condore tanár letartóztatását elrendelni.

Hauptmann, midőn közölték vele kegyelem iránti kérvénye elutasítását,

Tiltakozó nagygyűlés a klinikák megszüntetése ellen

Budapest, január 13. Nemesak az orvosok között, de a nagyközönség körében is megdöbbenést keltett a hír, amely ma került nyilvánosságra és amely szerint ez év nyarán takarékosági okokból a kormány három budapesti klinikát megszüntet. A határozat szerint, amelyet különben már közölték az érdekeltekkel,

június 30-án megszűnik az 1. számú szemészeti klinika, az 1. számú belgyógyászati klinika és a kórbonctani intézet,

mindhárom intézmény büszkesége

a magyar orvostudományak, — amelynek világhírt segített szerezni.

A klinikák megszüntetésével egyidőben úgy Grosz Emil, mint Korányi Sándor professzor nyugalmába is vonul.

A három klinika megszüntetésével kapcsolatban, hír szerint, nemcsak az egyetem testületi készülék tiltakozásra, hanem igen sok közegészségi intézményünk is. Ma délelőtt már az is szóba került, hogy ebben az ügyben tiltakozó nagygyűlést hívnak össze a Vigadóban.

Veszélyes a Várhegy csuszamlása

Megindult egy erdő Franciaországban

Budapest, január 13. Az Attila uccában és a környéken általános izgalmat váltott ki az a földcsuszamlás, amely néhány Attila uccai és Lovas úti bérház falait megrepesztette, a házak alapítványait megrongálta és a lakásokban is komoly károkat okozott. A hegyesuszamlás a Logody uccai vároldalfalon történt és olyan nagykitérjedésű volt, hogy

a Logody és Attila uccai házak egész sorát megrongálta.

A földcsuszamlás veszélyes helyzetet teremtett a környéken. — Egyik Attila uccai bérház lakóit a helyszínre kiszállt vegyesbizottság kilakoltatta, tegnap pedig a rend-

őrség a veszélyeztetett pontokon elzárta az úttestet.

Páris, január 13. Mint Valenciennesből jelentik az Excelsior-nak, a több nap óta tartó esőzések következtében

egy erdő a szó szoros értelmében mozgásba jött

és lassan helyét változtatja. A Marsanne és Crest közti községi út mentén egy hegyoldal mintegy 250.000 köbméter földtömege 600 méter hosszú vonalon óránként több centiméterrel csuszamlék az úttest felé, amely viszont maga is lassan eltolódik. A hegy oldalán fekvő erdő a földtömegeggyütt mozdul el.

Beismerő vallomást tett a letartóztatott milliomos idegenvezető

Budapest, január 13. A letartóztatott Dóra II. Ferenc rendőrtörzsőrmeester és Sallai Leót, a milliomos volt idegenvezetőt a valutaügyészségre kísérték át, mert ott folytatják le ügyükben az eljá-

rást. Dr. Kotsis Miklós ügyészségi alelnök nemcsak a rendőr tolvajlása ügyében indított eljárást, hanem

valutabűnügyek miatt is. Dóra II. Ferenc rendőr ugyanis

mindvégig azt mondotta, hogy ő ugyan ellopta a valutákat, de nem értékesítette azokat, csupán átadta régi ismerősének, Sallai Leónak. A rendőrségen Sallai Leó azt mondotta, hogy a rendőrtől semmiféle valutát át nem vett. Két napon át hallgatta ki a valutarendőrségen dr. Póth Sándor detektívfelügyelő, a valutadetektívek csoportjának főnöke Sallait és ennek a kihallgatásnak az lett az eredménye, hogy

Sallai Leó tegnap beismerő vallomást tett.

Elmondotta, hogy valóban ő vette át a rendőrtől az ellopott valutákat, akkor azonban, amikor ezeket megvette, nem is mert arra gondolni, hogy a rendőr bűnös úton szerezte a külföldi fizető eszközöket. A valuták ellenértékét — mondotta Sallai Leó — ki is fizette a rendőrnök. Ezek után dr. Kotsis Miklós ügyészségi alelnök úgy Sallait, mint a rendőrtörzsőrmeestert valutabűnselekmények miatt

előzetes letartóztatásba helyezte.

A nyomozás most aziránt folyik tovább, hogy Sallai hol értékesítette a rendőrtől zugárfolyamou vásárolt valutát.

Bizonysítást rendelték el a Prónay—Schaal perben

Budapest, január 13. Prónay Pál 1932-ben beadványt intézett Gombos Gyula akkori honvédelmi miniszterhez, amelyben súlyos állításokat tett Schaal Ernő törvényszéki tanácselnökre és Dorosy Dezső törvényszéki bíróra. Az ügyészség a beadvány miatt kétrendbeli felhatalmazásra üldözendő rágalmozással vádolta Prónay Pált. A pert hétfőn kezdte tárgyalni a Várady-Brenner tanács.

Prónay kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek, a beadványában igazat írt, mert egy ellene lefolytatott sajtóper iratait és aktáit dugdosták előle, befolyásolták a pert és ennek odiumát a honvédelmi miniszterre hártották.

Dr. Darvai János védő bizonysítást elrendelését kérte, majd miután dr. Kovács Péter ügyészségi alelnök sem elrendelte a bizonysítást, a törvényszék elrendelte a valódiság bizonyítását, különböző iratok beszerzését és a tárgyalást elnapolta.

Kossuth: Európát egy nagy megrázkódtatástól s Magyarországot a felbomlástól csak a dunai népek szövetezése menthette volna meg

Juhász Nagy Sándor előadása Kossuth dunai konföderációs tervéről — A gazdasági érdekek önmagukban nem viszik dűlőre a dunavölgyi problémát — Adják meg a környező államok ugyanazokat a nemzetiségi jogokat magyar népüknek, amelyeket az ő népeiknek ajánlott Kossuth Lajos

A debreceni Reform Társaság előkelő közönség előtt, a Kollégium zsúfolt dísztermében tartott előadást vasárnap délután 5 órakor Juhász Nagy Sándor tartott előadást érdekes és mai problémáinkhoz közelfekvő kérdéssről: Kossuth dunai konföderációs tervének történetéről.

Az előadás előtt Koppányi Gyula hittanhallgató szavalt a mély magyar érzéssel Petőfi Sándor »A hazáról« című költeményét.

Ezután kezdte meg a közönség tapsaitól fogadott Juhász Nagy Sándor előadást.

Kossuth dunai konföderációs tervének ismertetése kizárólag történelmi alapon, anélkül, hogy abból a jelenlegi helyzetre bármilyen következtetést vonnánk le, a következő:

A terv lényege az, hogy Kossuth Lajos az 1849—1867 közötti évek alatt olyan terv megvalósításán munkálkodott, melyszerint Magyarország, továbbá Moldva-Olahország, a későbbi Románia s végül Szerbia, illetve a délszláv nemzetek közt államszövetség, sőt ennél több:

közös parlamenttel bíró szövetséges állam jöjjön létre.

E merész terv gyökerei századokra nyúlnak vissza. Egy nagy középeurópai birodalom megteremtésére hódítás útján törekedett több Árpád-házi király (a tengerre törő Kálmán), továbbá Nagy Lajos, majd Mátyás, ki Bécs és Csehország egy részét is meghódította és a Balkánon is foglalt. — A mohácsi vész után a törekvés megmaradt, de

a hódítás helyett szövetezés formájában.

Szapolyai János nyomban a mohácsi vész után szövetségre lépett a francia királlyal, majd Mohács mezején a török szultánnal. Egy nyugati és keleti szövetség szükségére indokolt volt a Habsburg elnyomás elleni védelem okából. A franciával és a törökkel való szövetség vonul végig a szabadságharcok során: Boesky, Bethlen, Thököly, a Rákócziak küzdelmes korában. Ezt kapta örökségül Kossuth Lajos.

Kossuth nyugaton nem talált más szövetségest, csupán az olaszokat és a franciákat. Reményét III. Napoleon fegyvereibe vetette. Keleten a felbomló török birodalom helyett

a felszabaduló új népekre gondolt, éspedig a románokra és a szerbekre.

Tervének indokát abban adja meg, hogy egyfelől a német, másfelől az orosz hatalommal szemben, a középeurópai kis népeknek össze kell fogniuk. Pillanatnyilag pedig azért kívánta ezt a szövetséget létrehozni, mivel az emigrációból új

forradalmat készített elő és Magyarországra hadsereget és fegyvert csak Szerbián és Románián keresztül tudott volna behozni. — Ezt Kossuth nyíltan hirdette.

A szövetség terve először 1849-ben bukkan fel, amikor is Szegeden

írásbeli szövetséget köt Kossuth Balacsucival, a híres oláh szabadsághósszal,

aki oláh sereg felállítását ígerte a közös szabadság védelmére, mely Bem seregéhez csatlakozott volna. Ennek fejében Kossuth a magyarországi nemzetiségeknek teljes egyenjogúságot ígért, nyelvüknek a közigazgatásban, iskolában és egyházakban való egyenjogúságát, azonban Magyarországon történelmi egységéhez ragaszkodott.

A terv később komoly formában merült fel akkor, amikor az 1859-es osztrák-olasz-francia háború idején, egészen közelállott Kossuthnak Magyarországra való bevonulása. Ez évben

Klapka tábornok Kossuth megbízásából írásbeli szövetséget kötött Cuzával, Moldva-Olahország fejedelmével, mely szövetséghez Obrenovics Milos, Szerbia fejedelme is csatlakozott.

Eszerint a három nemzet közösen harcolt volna az osztrákok ellen és megalkotta volna a Dunai Konföderációt.

Végül 1862-ben öltött a terv egészen konkrét formát, amikor is Kossuth Lajos aláírásával megjelent a Dunai Szövetség programja. Eszerint a szövetséget ezek az államok alkották volna:

Magyarország, esetleg külön Erdély, Románia (már ekkor így nevezték), Szerbia, Horvátország és esetleg más délszláv tartományok stb.

A Dunai Szövetségnek tagjai független államok lettek volna,

azonban lett volna közös parlamentjük is,

mely évente felváltva tartotta volna gyűléseit Pesten (esetleg Kolozsváron is), Bukarestben, Belgrádban, Zágrádban. A közös parlament hivatalos nyelvét a parlament állapította volna meg (tehát francia vagy német). Közös ügyek lettek volna: a hadügy, külügy, kereskedelem (közös pénz, mértékek), vámügy. A szövetségi diplomácia közös. A közös parlament választja a közös szövetségi tanácsot, a legfőbb közös kormányt. — Azon államnak feje, melynek fővárosában sorrend szerint egy évig a közös parlament székel, — elnök lesz abban az évben a szövetségnek és a szövetségtanácsnak. Ezenkívül minden tagállam meg tartja függetlenségét.

A nemzetek és vallásfelekezetek közt teljes egyenjogúság lett volna.

Minden község maga határozott volna hivatalos nyelve felett, — úgyszintén minden megye is. A nemzetiségi községek és megyék tehát, akár szótöbbséggel is, saját anyanyelvüket teheték volna hivatalos nyelvvé. A parlamentekben minden képviselő anyanyelvén beszélhetett volna, illetve az általa választott valamely hazai nyelven. A nemzetiségek egy „nemzeti egyletté szervezkedhettek volna az egész ország területén és választhattak volna maguknak nemzetiégi főnököket, „akit vajvodának, hospodárnak, vagy más effélének nevezhetnek«. Ugyazintén szabad lett volna az egyházak szervezése is.

A kiáltvány így végződött: »Egység, egyetértés, testvériség magyar, szláv és román között.«

Kossuth e tervezte előbb került nyilvánosságra, mint ömaga is szerette volna. Óriási felháboró-

dást váltott ki az egész Magyarországon, de még az emigrációban is. Amúgy is gyöngült már ekkor, 1862-ben, Kossuth hatása nemzetére. Ezzel a tervvel úgyszólván végleg megszűnt ez a hatás és a nemzeti lélek olyan alakulást vett, hogy

Deák ennek kihasználásával könnyen tudta az osztrákokkal való kiegyezést nyelbeütni.

Sorban vonultak fel Kossuth Lajos terve ellen politikai ellenfelei és barátai egyaránt. Hajnik Pál azt üzenté Kossuthnak, hogy nincsen magyar ember, aki tervét elfogadná, mert az még a császári pártensnél is rosszabb. A Magyar Sajtó című lap azt írta, hogy egy kompakt államot azért akarnak feldarabolni, hogy a darabjaiból újat rakjanak össze. Rónay Jácint szerint Kossuth egy zagyva birodalmat képzelt el. Tiszta Kálmán és társai, a határozati párt, akik addig Kossuthhoz közelállottak, értekezleten vetették el a tervet és azt Kossuthnak megüzenték. Báro Podmaniczky Frigyes, Kossuth régi híve azt írta, hogy eladdig adakoztak sokan Kossuth propaganda céljaira, de ezentúl 10 közül 9 nem fog adni, mert a nemzet fel van bősülve Kossuth ellen. Inkább megy a magyar Bécsbe a németek közzé, mint Belgrádba a rákok közzé. Jókai Mór, az általa szerkesztett hírlapban, egyszerűen letagadta, hogy a terv Kossuthtól eredt volna, azonban a császári rendőrség megidézte Jókait és kényszerítette, hogy valótlan híradását vonja vissza. Báro Jókai Miklós, Kossuth nagy híve, az emigrációból írt haza, hogy ebben a kérdésben ne hallgassanak Kossuthra. Szemere Bertalan, Kossuth 1849-iki miniszterelnöke, Londonból nyíltlevelet írt haza Kossuth ellen. Helffy Ignác, aki a tervet elhamarkodottan közzétette Turinban megjelent classnyelvű lapjában, utólag próbálta letagadni, hogy a terv Kossuthtól származik.

Maga Kossuth megrendülten állott a terve ellen felítamadt viharban. Hosszú nyilatkozatot tett közzé, melyben elmondotta, hogy

a tervet nem ő fogalmazta, ő csak aláírta, azonban lényegében változatlanul fenntartotta a terv minden pontját.

Haza küldött leveleiben hangoztatta, hogy szerinte

csak a Dunai Szövetség menthetné meg Magyarországot a felbomlástól.

Megírta, hogy Deák kiegyezése romlásba dönti a hazát. Azonban belátta Kossuth, hogy a nemzet el lenszenvet mutat terve ellen, miért is annak propagálását abba hagyta, bár állandóan hangoztatta, hogy

csak ez menthette volna meg Európát egy nagy megrázkódtatástól.

Azonban sem ő nem vette fel a terv szövegét »Irataim az emigrációból« című gyűjteményébe, sem halála után fia: Kossuth Ferenc nem adta közre atyja »Irataim« sok kötetében. Ellenben legpontosabban meg lehet találni Deák Ferenc beszédeinek gyűjteményében, ahová Kónyi Manó, Deák iródeákja, diadallal iktatta be Kossuth tervének teljes szövegét, hogy rámutathasson: mennyire Deáknak volt igaza, nem Kossuthnak!

A Dunai Szövetség terve most újra beszéltet magáról, de inkább csak gazdasági vonatkozásban.

Most már nem dekomponálni kellene vele Magyarországot, hanem összerakni a darabjait.

Az új dunavölgyi gazdasági terv

Szerelemmel vádollarak!

Játszák: Bulla - Fröhlich - Halmay

Ma utoljára!

Vígyszínház

5, 7 és 9 órakor

nemesek Magyarországot, Romániát és Jugoszláviát ölelné fel, hanem Bulgáriát, Csehszlovákiát és a kis Ausztriát is. Lesz-e belőle valami? Ugy érezzük, hogy

a gazdasági érdekek önmagukban nem lesznek képesek a dunavölgyi problémát dülöre vinni.

még ha a nagyhatalmak minden erőfeszítése erre irányulna is. Kossuth tervének nemzetiségi pontjait most a hódító államokkal kell szembe szögezni. Ime Kossuth tinek teljes nemzetiségi és valódi egyenjogúságot adott, a község, a megye kormányzatában, a parlamentben saját nyelveket hivatalos használatának jogát, egyházban és iskolában teljes nyelvi egyenjogúságot. Kezdték azért ti az új irányt.

Adjátok meg nyanyazokat a tí államotok területén a magyar népnek!

Az előadás után percekig tapsolta az utolsó mondatoktól szívéig meghatott közönség a kitűnő előadót.

Az estet a Kossuth Dalkör szép Himnusza zárta be.

Téli vásár tavaszban

Tavaszi időben zajlott le az idei téli vásár Debrecenben. A szép idő nagy tömegeket csalt ki a vásárra, mind a három napon állandóan tömve volt a Széchenyi és Nyugati ucca, az emberek azonban leginkább csak nézelődtek, sértálgáltak, nem sok vásárló akadt közöttük.

Mint minden évben, úgy most is főleg a cukorkaárúsoknak volt jó vásárjuk, de a mézeskalács is fogyott. Ezen a vásáron nem sok ruhát adtak el a vásárosok, mert az emberek valahogyan jobban szeretnek ruhaneműket helyi kereskedőktől venni, nagyobb bennük a bizalom. Az edényesek nem panaszkodhatnak azonban, mert a háziasszonyok rengeteg edényt vásároltak össze.

Az idei téli vásárt jó idő, nagy közönség és kevés vásárló jellemezte.

A Jótékony Nőegylet választmányi ülése

Igen nagy érdeklődéstől kísért választmányi ülést tartott a Debreceni Jótékony Nőegylet árvaháza tanácstermében Sass Béláné elnökle alatt.

Sass Béláné elnök mély megilletődéssel jelentette, hogy Király Julia, a választmányának buzgó, hosszú éveken át kiváló tagja elhunyt.

Kiss Ernő pénztárnok ismertette a Nőegylet karácsonyi és újévi segélyszolgáltatását. Különösen kiemelte Sass Béláné elnök, dr. Baltazár Dezső püspök, báró Vay Lászlóné Bissingen Margit grófné, Böszörményi Pálné, dr. Oláh Miklósné, Sesztina Jenőné neveit, akik most is mint a múltban nagy megértéssel és támogatással jöttek a Nőegylet segítségére, egyben köszönetet mondott dr. Hutirayné Rutter Sarolta választmányi tagnak, aki megvarta a kiosztott női ruhákat.

Dr. Erdős Károly igazgató arról tett jelentést, hogy Nagy Jenő ellenőr lemondott ellenőri tisztéről. A választmány a lemondást a legnagyobb sajnálattal vette tudomásul.

Dr. Kovács Jenő ügyész az irányban tesz indítványt, hogy Kálmán Dezső volt újfelföldi lelkipásztor által gyűjtött mintegy 1000 P összeg kamatait, melyet elhagyott úrinők otthonának megvalósítására gyűjtött, a felföldi évtől kezdve, mivel az otthon megvalósítása még igen messze van, fordítsák egy, esetleg két nagy szükségben levő úrinő karácsonyi segélyezésére. A választmány az indítványt magáévá tette.

Veszprémy Zoltán nyugalmazott főispán inasa eltűnt

Hétfőn délelőtt megjelent a rendőrségen Veszprémy Zoltán nyugalmazott főispán és bejelentette, hogy Vadász József nevű inasa két nappal ezelőtt eltávozott hazulról és azóta nem adott életjelet magáról.

Mivel Vadász József szolid magaviseletű és pontos alkalmazott, a nyugalmazott főispán attól tart, hogy valami baj érte.

A rendőrség a bejelentés alapján megindította a nyomozást az inas tartózkodási helyének kiderítésére.

Két napra ítélték ANGYALKÁT, mert jószolt az Ohaton

Kékszemű, szőkehajú fiatal cigányasszonyt vezetett hétfőn délelőtt egy szuronyos fogházor dr. Fábrián József járásbíró elé. A cigányasszonyt január 11-én Ohaton a csendőrségen több ohati lakos feljelentette, hogy jóslás ürügyével pénzt és élelmiszereket csalt ki tőlük. A csendőrök még aznap elfoglalták a jósnőt és a járásbírósg gyorsított eljárás folytán már ítéletet is hozott az ügyben.

— Hogy hívják? — kérde a bíró, mire a vádlott cigányasszony nagy sóhajtlások között elmondja, hogy őt Lakatos Amáliának hívják, de a községében azt mondta a bíró, hogy Angyalka a neve.

— Szígyelem is, csókolom a kecsit a bíróságnak, — siránkozott, — szígyelem, hogy ilyen úri nevet van, Angyalka, Angyalka, jajaj. Eresszenek el innen engem, nagyságos bíróság, ártatlanság vagyok én, nem jószoltam én világéletemben.

— Tenyérből jószolt? — kérde a bíró.

— Tudok én nemcsak tenyérből, tudok én kívülről is! — szólja el magát a cigányasszony.

A bíró ezután felolvassa a feljelentő ohati lakosoknak a neveit és a cigányasszony minden névvel bólint egyet.

— Hát, ha már megtudta a bíró úr az igazságot, — mondja nekikeseredve, — hát nem bánom, legyen a bíró úrnak igazsága: jószoltam.

Dr. Fráter Sándor védő enyhe büntetés kiszabását és a vádlott terhes állapotára való tekintettel, azonnali szabadlábrahelyezés kér. A bíróság közrend elleni kihágás miatt bűnösnek mondta ki a cigányasszonyt és két napi fogházra ítélte, amit azonban az elszöndevett vizsgálati fogsággal kitöltöttek vett és elrendelte azonnali szabadlábrahelyezését.

A cigányasszony sűrű kecsítés-kolozással, vígan hagyta el a tárgyalótermet. Odakint várta nagyboldogan az ura.

A debreceni színművészet erdélyi kapcsolatai

Csűrös Ferenc dr. előadása a Székely Társaság közgyűlésén

Szepszámú, előkelő közönség jelenlétében tartotta meg a debreceni Székely Társaság évi rendes közgyűlését a városháza közgyűlési termében vasárnap délután.

Dr. Daró Jenő elnök magas színvonalú előki megnyitójában visszapillantást vetett az 1935. év eseményeire, melyek az erdélyi magyarság életében csak újabb szenvedéseket hoztak, a Székely Társaság életében azonban örvendétes fejlődést jeleztek. A nyiregyházai, hajdúböszörményi és mezőtúri fiókok megalakultak, megalakulóban vannak a máteszalkai és berettújfalui csoportok. Ezek közül a nyiregyházai csoport működése különösen nagy eredményt mutat fel. Dr. Gál István és dr. Pethő Sándor buzgó és lelkes munkája eredményeképpen ez a csoport a tagdíjakor felül 800 pengő egybegyűjtött összeget küldött be a Székely Társaság céljaira. Bejelentette végül, hogy a Társaság teljes erejével részt kíván venni abban az akcióban, melynek célja egy tudományos alapossággal megírott propagandamű megjelentése. Ez a könyv tartalmazni fogja mindazon téves ismeretek tudományos cáfolatát, melyeket Erdély lakosságának eredete felől a román propaganda forgalomba hozott.

A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitót után dr. Baris Jenő titkár olvasta fel gondosan kidolgozott titkari jelentését a Társaság 1935. évi életéről.

A titkari jelentéshez Imecsfalvy Jenő tanár, nyiregyházai kiküldött szólt hozzá. Ugyancsak a titkár mutatta be a Társaság 1935. évi zárszámadását, mely 1218 P bevételi többletet mutatott fel ismertette az 1936. évi költségvetést. Mindkettőt a közgyűlés egyhangúlag jóváhagyta és Csápp Vince pénztárosnak köszönetet szavazott lelkiismeretes munkájáért.

Megválasztotta a Társaság új főügyészét dr. Nagy István ügyvéd és új könyvtárosát Jancsó Gerő ny. póstaigazgató személyében.

A választmányt négy új taggal egészítette ki, ezek: dr. Balogh István Orbán Aranka bárónő, dr. Jeney Endre és dr. Gyulay Zoltán egyetemi tanárok, dr. Várady Sándor árvaszéki ülnök.

A hivatalos ügyek letárgyalása után dr. Csűrös Ferenc ny. közművelődési tanácsnok tartotta meg nagy érdeklődéssel kísért felolvasását „Erdélyi színészek Debrecenben” címmel. Rövid történeti visszapillantás után Erdély és Debrecen évszázados kapcsolataira, részletesen ismertette az 1792-ben Kolozsvárott báró Wesselényi Miklós pátrónussága alatt megalakult színtársulat küzdelmes életét. Azután a társulat egy részének debreceni vendégjátékát 1798-ban, mely egy előző futó kísérlet után, a magyar színművészetet íti megalapozta. Az erdélyi színtársulat érdeme, hogy Debrecenben már a XVIII. században feléledt Shakespeare Hamletjének klasszikus mondatai. A színes leírásokkal, egykorú emlékezőkkel tarkított felolvasás mindvégig lekötötte a hallgató közönség figyelmét, mely élénk tussal fejezte ki háláját a nyújtott élvezetért.

Közgyűlés után a Társaság tagjai a Bika vendéglő külön termében jöttek össze szép számmal. A vacsora alatt dr. Daró Jenő meleg szavakkal üdvözölte dr. Csűrös Ferencet a szellemi és a nyiregyházai tagtársakat az anyagi értékeikért, melyekkel a Társaságot gyarapították. Dr. Csűrös Ferenc, dr. Nagy István, dr. Fazakas Sándor és Imecsfalvy Jenő mondtak még felköszöntőket a tartották fenn a jó hangulatot, mely a szépszámu előkelő társaságot sokáig érvényes tartotta.

Úgy kell nekik

Egy szélhámos végig sarcolta Debrecen. Megrendeléseket szedett fel a budapesti Corvin áruház részére és a megrendelők csodálatosan olyan hisztények voltak, hogy még előlegelet is adtak neki a megrendelt portékára.

A károsultak száma nagy, — sőt úgy tudjuk, hogy nagyobb a nyilvánosságra kerülésénél is, mert nagyon sokan nem is tesznek a rendőrségen feljelentést. Mi viszont szövegeltük, hogy ez a szélhámos Debrecenben ily nagy sikerrel tudott operálni. Mert mit bizonyít a szélhámos sikere?

Azt, hogy a debreceni közönség előtt valami varázslatos hangzása van a budapesti áruházaknak, hogy elég volt a Corvin-áruház nevének emlegetése és nemesak rendelést, de még pénzt is adtak a szélhámosnak.

Hogy van az, hogy a debreceni közönség nem látott portékára ad rendelést akkor, amikor itt helyben kitűnő üzletek serege áll rendelkezésre, amikor a debreceni kereskedők dús raktárából választhat az, aki valamit venni akar.

Nem érdemlik-e meg azt a debreceni kereskedők, hogy akinek valamire szüksége van, azt itt szerezzék be? Hiszen a debreceni kereskedők debreceni emberekből szedik össze alkalmazottikat, kenyeret adnak ezrével, adót fizetnek, szóval jövedelmüket itt költik el mindnyájunk érdeke tehát a debreceni kereskedelem virulása.

Őszintén megmondjuk, nem tudjuk sajnálni azokat, akiket becsapott a szélhámos. Megérdemlik sorsukat, hiinkább látatlanba akartak portékát venni, minthogy felkeressék a debreceni kereskedőket és itt vegyék meg amire szükségük van.

De talán példájuk intő lesz arra, hogy rosszul jár az, aki másutt akarja bevásárolni szükségletét, akkor, amikor kenyerét Debrecenben keresi.

Jól áll a vetés

Hajdu vármegyében

Hajduvármegye közigazgatási bizottsága hétfőn délelőtt Rásó István alispán elnökle alatt tartotta meg rendezési ülését, amelyen a szakelőadói szokásos jelentése során Sargott Jenő gazdasági főtanácsos bejelentette hogy december havában megjelent csapadék volt, egyes helyeken 70 milliméteres eső esett, ami igen jó hatással volt az őszi vetés fejlődésére, a vetés jól megerősödött s így ha fagy nem jön a vetések kitelelése kifogástalan lesz. A ritkán és hiányosan kelt korai őszi vetések is jól meg tudnak erősödni és bokrosodni, állásuk kedvező. A takarmányosság igen nagy, de némi takarékoskodással és póllékolással a jószát kitelelése biztosítva van. A felügyelőség 1935-ben, 85 tenyészbikát szerzett be és adott ki Hajdumegyében 54.733 pengő értékben, 75 malagalicát 6222 pengő értékben. Államsegélyt kaptak a célokra 6250 pengőt. Kiosztottak 750 cárpan, 200 q tengerit, 6383 q nemesített búzát, 130 vagon importált tengeri takarmányozási célokra kedvezményesen.

A bizottság a jelentést tudomásul vette.

A házfelügyelők közgyűlése

Értesítjük az igen tisztelt kartársakat, hogy e hó 19-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel az együsheet hivatalos helyiségében Szent Anna uca 5. szám alatti évi rendes közgyűlést tartunk. Kérjük a kartársakat, hogy a fenti közgyűlést előkészítendő, hivatalos óráinkon: vasárnap délelőtt 10—12 ig és esütörtökön este 7—9 ig minél nagyobb számban megjelenjen szíveskedjenek. A Házfelügyelők Nemzeti és Gazdasági Egyesülete debreceni csoportja, Szent Anna u. 5.

Eszméletlenülre vertek egy kislányt

Pásketz Mór pincér Sándor nevű 13 éves kislányt hétfő délután a Homok ucca 64. számú ház előtt egy ismeretlen ember megtámadta és agyba-löbe verte egy görbebotlallal.

A szerencsétlen gyereket eszméletlenül állapotban találták meg a járőrök, akik telefonon értesítették a mentőket. A mentők a súlyosan sérült fiút a lakására szállították, majd, miután állapota súlyosbodott, bevitték a Horthy-kórházba, ahol ápolás alá vették.

A gyermek támadójának kézrekerítésére a rendőrség erélyes nyomozást indított.

A Szent Erzsébet Nőegylet vacsorája

Vasárnap folyt le a Szent Erzsébet nőegylet fényesen sikerült vacsoraestje az Angol Királynő éttermeiben, ahol nagyszámú és előkelő közönség jelent meg, hogy elősegítse az egyesület jótékony célú törekvéseit. Ott voltak többek között báró Vay László főispán és neje Bissingen Margit grófnő, vitéz Nagy Pál ny. altábornagy, beszerceházyai Klejn László ny. tábornok, Milleker Rezső egyetemi tanár, Ruffy-Varga Kálmán ny. akad. igazgató, Kovássy Kálmán miniszteri tanácsos, dr. Budaházy-Buckner Ernő egészségügyi főtanácsos, vitéz Lépecs Győző ny. ezredes.

Hangulatos cigányzene s fáradszatólaltán táncok mellett sokáig szórakozott együtt a díszes társaság, amely öszinte dícsérettel adózott a rendezőség minden tagjának.

A MÁV jogásza Debrecenben tartják kongresszusukat

Vasárnap az üzletvezetőség tanácstermében Hajdú László osztályfőnök elnöksége alatt ülést tartott a magyar vasutasok országos szövetsége debreceni mérnök-jogász szakcsoportja.

Hajdú László elnök nyitotta meg az ülést, amelyen az országos elnökség két taggal képviseltette magát.

Dr. Major Sándor kerületi elnök üdvözlő beszéde után dr. Gyökössy Endre, az ismert költő és író, a jogászszakcsoport országos elnöke ismertette a szakcsoport eddigi működését és jövő célkitűzéseit.

Lady István főtitkár a mérnökök és jogászok összefogását hangoztatta, dr. Gótyenhuber Sándor főtitkár pedig kérte, hogy a külszolgálatnál alkalmazott jogászok részére is engedje meg a MÁV igazgatóság a fogalmazói vizsga letételét.

Dr. Papp Antal főintéző a jogi kvalifikációt kívánó beosztások pontos megjelölését kívánta.

Dr. Szatmáry István tanácsos, a jogi osztály főnöke javasolta, hogy vándorgyűlést tartsanak valamelyik vidéki városban a nevezetességek megtekintésére alkalmas időben.

Dr. Gyökössy Endre szakcsoportja nevében hozzájárult ehhez, bejelentette, hogy Debrecenben tartják az első vándorgyűlést.

Dr. Berencsy Zoltán indítványát, mely szerint a MÁV-orvosok részére külön szakcsoportot állítsanak fel, elfogadták.

A választmányi ülés dr. Senn Ottó MÁV. elnököt és dr. Homonnay Tivadart táviratban üdvözölte.

Szombaton este különben ötven terítékes, kitűnő vacsora keretében ünnepelték a budapesti vendégeket a Dalmann-féle vasúti vendéglőben.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A FÜGGETLEN UJSÁG-BAN HIRDETŐ CÉGEKNEL SZERZIK SZÜKSÉGLETÉT.

Egy 80 éves asszonyt gázolt el a szekér a vásárban

Hétfőn délután súlyos baleset történt a nagyvásárban. A Széchenyi és Nyugati ucca sarkán Eszenyi István Nyugati ucca 36. szám alatti lakos elgázolta szekérével a 80 éves Kiss Jánosnét, aki a Szegényhársor 28. szám alatt lakik.

A szerencsétlen öregasszony segítségére többen siettek és telefonáltak a mentőért, akik Kiss Jánosnét a sebészeti klinikára szállították. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Kiss Jánosné az arcán és halántékán szenvedett mély zúzódásokat. Állapota súlyos.

A rendőrség erélyes nyomozást indított, hogy kiderítse, terheli-e Eszenyit felelősség a gázolásért.

Gyújtogatás következtében leégett egy 40 méteres gazdasági épület a Bellegelőn

Vasárnapra virradó éjszaka a Bellegelő 420. számú tanyán kigyulladt egy hatalmas, negyven méter hosszúságú gazdasági épület. Grünblatt Mór tulajdona.

A tűzoltók rövidesen a helyszínen teremték és vitéz dr. Roncsik Jenő főparancsnok és Jakabinyi József és Biró Áron tűzoltótisztek vezetésével azonnal hozzálátottak a hatalmas lánggal égő épület oltásához. Vízhány

miatt azonban minden igyekezet ellenére nem lehetett az épületet megmenteni.

A tűz lokalizálása után megkezdett vizsgálat során megállapították, hogy a tüzel minden valószínűség szerint gyújtogatás okozta. A rendőrség erélyes nyomozást indított a tűz keletkezésének tisztázására. A kár körülbelül 2500 pengő.

Szegeden is garázdálkodott a Corvin-áruház szélhámosa

Amint már megírtuk, a Corvin-áruház nevében megrendeléseket gyűjtő állítólagos Nagy Ferenc nyomtalanul eltűnt. Miután Debrecenben többeket megkárosított, elhagyta a várost és mint a nyomozás megállapította, Szegedre tette át szélhámoskodásának színhelyét.

Szegeden is hasonló módon és a Debrecenben használt nyomtatványok segítségével csapta be a jóhiszemű vásárlókat, akik nem is merték gondolni hogy a Corvin-áruház számára befizette

tett előlegük elvész. Szegeden mintegy nyolc napig tartózkodott a szélhámos, aki itt is nagy Ferencnek adta ki magát és így nyugtázta a felvett előlegeket is.

Az a gyanu merült fel, hogy a szélhámos a Corvin-áruház egy régebben elbocsátott alkalmazottja, aki azért használta a Nagy Ferenc nevet, mert tudta, hogy az áruháznak van egy ilyen nevű tisztviselője. A szélhámost országosan keresik.

Ötvenezer pengőt spekulált el az eltűnt diósgyőri bankigazgató

Miskolc, január 13. Megírtuk, hogy ynapokkal ezelőtt eltűnt Zahony János, a diósgyőri Mokrár igazgatója. Azonnal rovatcsalást tartottak a bankban, de semmiféle hiányt sem fedeztek fel.

Most váratlanul kiderült a rejtélyes eltűnés titka: a bankigazgató elspekulálta barátainak, éveken át kuporgató

kisembereknek és a vasgyári Evangélikus Nőegyletnek a vagyonát, 50.000 pengőt.

Az eltűnést követő napokban rengeteg feljelentés futott be a rendőrségre. Ezeknek az alapján a rendőrség a mai nap folyamán országos körözőlevelet bocsátott ki Zahony ellen.

Megkerült a városi szeszraktárból ellopott értékes fényképezőgép

Az eladásra kínáló pontos adatokat adott a szeszraktár betörőjéről

Hétfőn délután Neumann Mór Bádógos uccai kereskedőnél megjelent egy fiatalember és

értékes fényképezőgépet kínált megvételre.

A kereskedő gyanusnak találta a fényképezőgép eredetét és anélkül, hogy a fiatalember valamit észrevett volna, értesítette az őrszemes rendőrt és ez a gyanúsítottat a fényképezőgéppel együtt bevitte a kapitányságra.

Kiderült, hogy a fényképezőgép a városi szeszraktárban történt betörésből származik.

A betörő ugyanis nem elégedett meg a zöldsévíváni borral, hanem a pince falát kibontva, behatolt az irodába, ahonnan Dusóczyk Endre tisztviselő fényképezőgépet ellopta. Még a pénztárcájával is kísérletezett a betörő, de ennek a felnyitására nem volt elég ideje.

Dusóczyk Endre nagyon fájlalta háromszáz pengő értékű fényképezőgépének elvesztését és

sorrajárta a zálogházakat és ócskásokat, hogy a lopott fényképezőgéppel jelentkező betörőt adják át a rendőrnek.

HUNGÁRIA

MA UTOLJARA

Grace Moore

Amerika leghíresebb énekesnőjének egyetlen filmje:

"Szeress örökké"

Előadások: 5, 7 és 9 órakor.

Igy került meg hétfőn a fényképezőgép, bár a betörő még szökésben van. A fényképezőgéppel megjelent fiatalember ugyanis azt állítja, hogy

öt egyik volt katonaismerőse kérte meg a gép értékesítésére. Pontos nevet és személyleírást is adott a betörőről,

akit most kettőzött buzgalommal keresnek a detektívek.

Egyházi élet

VALLÁSOS ÜNNEPÉLY Álmosdon. Lélekemelő vallásos ünnepély volt január 12-én a csonkabihar—ermelleki egyházmegyéhez tartozó álmosdi gyülekezetben, a helybeli lelképásztor Székelyhíd Béla esperes rendezésében. A vallásos ünnepélyre kiutaztak Debrecenből Maklár Károly egyházkerületi főjegyző, püspökhelyettes, Putó András, püspöki titkár, Siposs Imre központi lelkész, Dienes József püspöki fogalmazó, Magyar Bertalan v. o. lelkész.

A KÁLVITÉRI GYÜLEKEZETI HÁZBAN ma még nem lesz előadás. Mivel sokan érdeklődnek utána, a református egyház központi lelkészi hivatala közli, hogy Juhász Nagy Sándor szokásos keddi előadását csak mához egy hétre fogja megkezdeni.

Anyakönyvi hírek

A debreceni anyakönyvi hivatalnál január 13-án, hétfőn, a következő bejelentések történtek:

Születések: Józsa András napsz., fia Ferenc; Bodolai János keresk., fia Tibor; 1 halvaszületés és 4 törvénytelen újszülött.

Halálozások: Sz. Nagy Sándor né, ref. 73 éves, Nagyszalonta u. 39. Özv. Makai Kálmánné r. kath., 57 éves Nagy Hegyes 2. Fazekas Eszter ref., 21 éves, Bethlen u. 60. Özv. Székely Sándorné ref., 78 éves, Erzsébet u. 22. Özv. Szemán Jánosné ref., 64 éves, Halaj 161. Tokaji Julia ref., 7 hónapos, Gara u. 16. Fehérvári János g. kath., 25 éves H.-Dorog. Palczka Róza ref., 21 éves Körösszegapáti. Fekete Sándor ref., 32 éves, H.-Hadház. Juhos Mihályné ág. ev., 35 éves, Budai E. u. 66. Varga Mihályné r. kath. 38 éves, Pallag 27. Kovács Miklósné ref., 51 éves, Püllő u. 56. sz.

Eljegyzések: Vas Imre hentes s.—Mészáros Erzsébet; Kovács Sándor hentes s.—Köteles Pirokska; Orosz Ferenc fm.—Körödy Margit; Novák József fm.—Nagy Róza; Márton Lajos fm.—Kiss Margit.

ORSZAGOS VASAROK

Január 14, kedd: Borsónádasd, Gáva Zalaegerszeg (havi).

Január 15, szerda: Baltonfűred Mány, Székesfehérvár (havi).

Január 16, csütörtök: Cellőmölk (havi), Szabadszentkirály, Szerencs.

Január 17, péntek: Csenger, Gyula, Veszprém (havi).

Január 18, szombat: Gyula, Kiskunfélegyháza.

Január 19, vasárnap: Gyula, Kiskunfélegyháza, Nagykáta, Ráckeve.

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap. Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12. Előfizetési ár: egész évre 20.—, fél-évre 10.—, negyedévre 5.—, egy óra 1.80 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 6 fillér, vasárnap 16 fill.

Mindentudó

Ügyeletes gyógyszerárak:

„Kóssuth”, Lux Arnold, Piac u. 26. „Isteni gondviselés”, Székely Adorján, Felső tér és Teleki uca sark. „Cso-konai”, dr. Batáry István, Mester u. 45. „Arpád fejedelem”, Mikés Béla, Csapó-kert, Jauossy uca 44.

IDŐJÓSLÁS

Az időjárás elemek debreceni értékei: minimum 2.3, maximum 4.0, este 6 órakor 0.7 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás pedig 765.9 mm. gyengén sülyedő irányzattal.

Prognózis: Mérsékelt légáramlás, változó felhőzet, a nappali hőmérséklet nem változik, az éjjeli fagy erősödik.

RADIÓMŰSOR:

KEDD JANUÁR 14.

Budapest I.

10: Hírek. 10.20: „Farsangi tanácsok a bálozó lányoknak és anyjuknak régen és most.” Irta: Benedek Rózsá. 10.45: „Időszervi kézimunkák.” 12: Déli harangszó. Időjárásjelentés. 12.05: Kéthelyiné Wakots Margit énekel. 12.40: Hírek. 13: Weidinger Ede szalonzenekara. 13.20: Időjelzés. 14.40: Hírek. 16.10: Asszonyok tanácsadója. 16.45: Időjelzés, hírek. 17.25: Frits Miklós dr. és Skolits O. gitárkettőse. 17.25: „Vándorszínészek.” Abonyi Gyula elbeszélése. 17.55: Sárai Elemér és cigányzenekara. 18.55: Magyar erdő. Rapiach Rajmund előadása. 19.25: Sándor Mária énekel. 20: Vigjáték-előadás a Studióban. „A fősvény.” Irta Molire. 21.50: Hírek, időjárásjelentés. 22.10: Közvetítés a Spolarich Grillből. Kertész Miklós jazz-zenekarának műsora. Szentiványi Zoltán énekszámai. va.

— Az Ady Társaság előadásorozatában dr. Pongrácz Kálmán tart szerdán délután 6 órakor a Zeneiskola 5. sz. termében előadást az új humanizmusról. Előadásában arról fog beszélni, hogy a jelenleg kialakulás előtt álló kollektív életrend alkalmas-e arra, hogy egy új létszemléletnek, böleleletnek, művészetnek, irodalomnak és politikai koncepciónak adjon életet, mely méltó utóda és folytatója lenne a kontinensünket annyira jellemző görög-római és keresztény műveltségnek, vagyis képes lenne-e új humanizmust életre hívni és mik ennek az új humanizmus kialakulásának feltételei. Az előadás díjtalan.

— Az Egyetemet és Főiskolát Végzett Magyar Nők Egyesülete kedden az Orvosszövetség helyiségében (Ferenc József út 26.) összejövetelt rendez, melynek keretében németnyelvű előadást tart dr. Baranyai Béláné. Az előadás után a választmány tagjai ülést tartanak. x Percezel Carola és Adler Renée táncintézetében az új kolon kezdők részére (10-től 15 éves korig) esütörtökön 6-kor kezdődik.

— Debreceni Gyula előadása a Frontharcos Szövetség tisztgyűlésén. Kedden este fél 9 órakor a Frontharcos Szövetség Piac ucai, volt régi postaépületben levő helyiségében Debreceni Gyula tart előadást a német-keletafrikai háborúról, eredeti helyszíni felvételekről készült képek vetítése kíséretében. Debreczeni eme német-afrikai csapatok egyik tisztje és századparancsnoka volt, így az előadás iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

5 pengő az áramnélküli ondulálás RAMMINGERNÉL.

— Szabómunkások álarcos bálja a Munkás-Otthonban. Szombaton este 8 órai kezdettel reggel 6 óráig tartó álarcosbált rendeznek a szabó munkások a rokkant szabó munkások és a könyvtáralap javára. A résztvevő álarcosok közt értékes díjakat osztanak ki, melyek megtekinthetők a Feldheim Imre posztóáruház kirakatában (Svetits-palota). Belépődíj 1 P.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1911 JANUÁR 14. SZOMBAT. Gácsér József debreceni siketnéma Intézet igazgatója a belügyminiszter a VIII. fizetési osztály harmadik fokozatába léptette elő.

B o z ó k y János elfjegyezte B i c z ó Gyula építómester leányát.

1916 JANUÁR 14. PÉNTEK. Csapatunk elűzte Buduából a montenegrókat, a hercegovinai határ megtisztítása is előrehalad. Az orosz hadszíntéren csak tűzészeti harc volt, a franciák támadásai Champagneban megúsultak.

— A Szülők Iskolája ma este 6 órai kezdettel tartja hatodik előadását a városháza közgyűlési termében. Ez alkalommal dr. Illyés Endre tanítónőképzőintézet tanár »A halála való nevelés« címén tartja meg előadását, melyet az Iparos Dalkör énekszáma vezet be. Beléptidő nincs. A Szülők Iskolájának vezetősége ezúton is meghívja az érdeklődő szülőket és nevelőket.

Uj hölgy és urifó frászat!

Gambrinus passzázsbán.

Gépondulálás 5 pengőtől.

Művészi hajfestés.

Cégtulajdonos: Bökönyi Sándor.

— Túristabál szombaton. Túrista táncestély lesz 18-án, szombaton este 8 órakor az Angol Királynő zöld-termében, melyet az alábbi műsor fog megelőzni: 1. Elnöki megnyitó. Tartja dr. Horvay Róbert, üv. elnök. 2. Vig esetek a törvény előtt. Előadja dr. Nagy János ügyvéd, az osztály alelnöke. 3. Klasszikus magyar zeneszám. Hegedűn előadja: Szücs Gergely zenetanár, zongorán kíséri Forray István karnagy. 4. Kéltémények: Előadja Batáry Imre. 5. Magyar nótákat zongorázik: Békly Albert erdőmérnök. Műsor után tánc. Belépésre jogosító műsorok 60 filléres árban kaphatók Kerékgyártó kézimunkaüzletben és Nagy József szőrmeáruházában, valamint szombaton este a pénztárnál.

— Adomány. Buzinkay Beláné 10 pengőt adományozott a báró Vay Lászlóné inségakeió javára.

x Bricsesz nadrágot készítesse Tóth Gábor uriszabóval. Royal-éület.

— Dr. Fazakas Sándor egyetemi magántanár előadása az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyamon. Az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyam január 16-án, esütörtökön este 6 órai kezdettel a város-házaközgyűlési termében tartja kilencedik előadását, mely alkalommal Fazakas Sándor dr. egyetemi magántanár »A hályog«-ról tart előadást, megvilágítva: mi az oka annak a bizonytalanságnak és zavarnak, mely a hályog körül van. A hályog fogalma alá homlikegyenest ellenkező betegségeket von nemcsak a nép, hanem még az orvosi kérdésekben járatosabb intelligencia is, magában az orvosi tudományban is szerepelnek zavart keltő elnevezések. A vetített-képes előadás teljesen díjtalan.

— Az ipartestület kéményseprő szakosztálya kedden délután öt órai kezdettel az ipartestületben a kéményseprési kataszter és egyéb fontos ügyben ülést tart.

x Ügynökökkel nem molesztálom érdeklődőm műtermemben propaganda áram iránt. Szipál, udvari fényképész.

Kabos Gyula Amerikába megy.

Már alá is írta a szerződést.

Pótolhatatlan veszteség éri a magyar hangos filmgyártást, mert a legnagyobb és legnépszerűbb magyar komikus KABOS GYULA AMERIKÁBA szerződött.

Legközelebb »A címzett ismeretlen« című új magyar filmben mutatkozik be a debreceni közönségnek. Partnerei: ÁGAI IRÉN, VASZARI PIRI, RÁDAI IMRE és a többi magyar filmekről már ismert nagyszerű együttes lesz. »A címzett ismeretlen« című filmben KABOS a legnagyobb és legremekbebb alakítását adja. Nem tudjuk, örülünk-e annak, hogy KABOS GYULA ebben a filmben olyan remek, olyan kiváló, mert ennek a szerepének köszönhetjük azt, hogy leszerződötték AMERIKÁBA.

— Választások az izraelita hitközségnél. Vasárnap délelőtt tartotta a debreceni statusquo izraelita hitközség közgyűlését, mely alkalommal a megüresedett pénzügyi előjárói tisztségre dr. Révész Vilmos kereskedelmi iskolai tanárt, helyettes pénzügyi előjáróul dr. Kun Miklós ügyvédet választották meg. Ugyancsak megválasztották helyettes iskolaszéki elnökül dr. Göndör Arnold fogorvos.

x Cserépkályhák nagy választékban Gönczy kályhás mesternél. Csapó u. 19. Telefon 25-68. Cserépkályhák átrakását, tisztítását — Hardtmuth és hazai tüzelésre jutó nyosan vállalom.

— Ezüst cigarettatárcát loptak Hubay Ferenc debreceni tisztviselő panaszt tett a rendőrségen, hogy ezüst cigarettatárcája ismeretlen körülmények között eltűnt a zsebéből. A károsult panaszára a rendőrség megindította a nyomozást.

— Betörés az óvodába. Kerékgyártó Teréz, a József királyi herceg ucai óvoda alkalmazottja panaszt tett a rendőrségen, hogy az elmúlt éjszaka lakásának esütörtök tájait ismeretlen tettes betörte és 10 méter vásznat elvitt. A betörőt keresi a rendőrség.

— Öngyilkosság. Nagy Mihályné, 71 éves asszony nyilastelepi lakásán felakasztotta magát és mire észrevették, meghalt. Elettansága miatt lett öngyilkos. Temetésére az ügyészség megadta az engedélyt.

2 1/2 óra NOERT Agay, replésé SZERE játékat 9 óra

Hajdu torga

Celo nacos a zoltási vármegy márol. E elszállító szarvasu tés.

Az 1936. val, 1936. 26.404 60 mal szem szarvasm sertésben darabbal

1426 jub forgalom 21 szarvas sertéssel mint 193 zött a kis Ausztri tés, Cse marha, 6 ország 23 szarvasmarha.

— Az szerdán let helyi

— B Weinber eai vizv rakatát len tette nyomoz

— Né Lőrinczy Dezső, ügyében vizsgálta Lőrinczy tótt, tehát nek meg nek postafői kszatásá Dezső el készített vedt tisz ság elő

— Vad délben rendőr c amint k templom a vadlib volt nyir

— Vadlib — Ker fakeresk gyar Al hagyta a -pületebe len kerél ellopta. rrekpárt

— Ker fakeresk gyar Al hagyta a -pületebe len kerél ellopta. rrekpárt

— Ker fakeresk gyar Al hagyta a -pületebe len kerél ellopta. rrekpárt

— Ker fakeresk gyar Al hagyta a -pületebe len kerél ellopta. rrekpárt

— Ker fakeresk gyar Al hagyta a -pületebe len kerél ellopta. rrekpárt

— Ker fakeresk gyar Al hagyta a -pületebe len kerél ellopta. rrekpárt

— Ker fakeresk gyar Al hagyta a -pületebe len kerél ellopta. rrekpárt

METEOR MOZI MŰSORA

Kedden, szerdán:

2 1/2 órás műsor! »MINDENT A NOERT«, magyar hangosfilm Agay, Kabos, Gombaszögi főszereplésével. — Megelőzi: »BAKA-SZERELEM«, Paul Hörbiger vígjátékattrakciója. Előadások: fél 7, 9 órakor.

Hajdu vármegye állattorgalma a múlt évben

Celoth János állategészségügyi tanácsos a vármegye közigazgatási bizottsági ülésén jelentést tett Hajdu vármegye december havi állatforgalmáról. E jelentés szerint decemberben elszállítottak vasúton és autón 119 szarvasmarhát, 2438 juhot, 1430 sertést.

Az 1935. évben elszállítottak 22 lovat, 1931 szarvasmarhát, 2270 juhot, 26.404 sertést. Az előző évi forgalommal szemben csökkent az elszállítás szarvasmarhában 831, juhban 1232, sertésben 5688, emelkedett lóban 14 darabbal. Közvetlenül külföldre elszállítottak 9 lovat, 30 szarvasmarhát, 1426 juhot, 1809 sertést. Az előző évi forgalommal szemben 9 lóval többet, 21 szarvasmarhával, 1973 juhval, 683 sertéssel kevesebbet szállítottak el, mint 1934-ben. Az egyes országok között a kiszállítás így oszlott meg:

Ausztria 12 szarvasmarha, 1579 sertés, Csehszlovákia 3 ló, 1 szarvasmarha, 685 juh, 230 sertés, Franciaország 251 juh, Németország 6 ló, 4 szarvasmarha, Olaszország 16 szarvasmarha.

— Az ácsiparosok szakosztálya szerdán este 6 órakor az ipartestület helyiségében ülést tart.

— Beverték egy kirakatot. Weinberger László, Fűvészkert utcai vízvezeték-szerelő üzletének kirakatát vasárnap délelőtt ismeretlen tettesek bezúgták. A rendőrség nyomozza a rombolókat.

— Négyezer pengőt sikkasztott Lőrinczy postafőtiszt. Lőrinczy Dezső, a sikkasztó postafőtiszt ügyében a hatóságok befejezték a vizsgálatot. Megállapították, hogy Lőrinczy négyezer pengőt sikkasztott, tehát azok a hírek nem felelnek meg a valóságnak, amelyek a postafőtiszt húsz ezer pengős sikkasztásáról szóltak. Lőrinczy Dezső ellen az ügyészség már elkészítette a vádiratot s a megtévedt tisztviselő közelesem a bíróság elé kerül.

— Vadliba a parkban. Hétfőn délből az Attila téren az őrszemes rendőr egy vadlibát vett észre, amint kényelmesen sétálgatott a templom előtti parkban. A rendőr a vadlibát, aminek a szárnya le volt nyírva, bevitte a rendőrségre. A vadlibát őrizetbe vették.

— Kerékpárlapás. Tolnai Lajos fakeskedő hétfő délelőtt a Magyar Általános Hitelbank előtt hagyta a kerékpárját. Míg a bank-pületeiben tartózkodott, az őrizetlen kerékpárt a szemfüles tolvaj ellopta. A rendőrség keresi a kerékpártolvajt.

HIRDETME NY

A város állattalománya takarmányszükségletének biztosítására árpat, zabot, szemes tengerit, olajpogácsát és cirokmagot kíván beszerezni. Felhívom azon termelőket, kik fenti takarmányműveléssel rendelkeznek, szíveskedjenek ajánlatukat ár és mennyiség megjelölésével a gazdasági ügyosztálynál délelőtt 12 és 2 óra között megtenni.

Gazdasági tanácsnok.

Kikapott az amatőr válogatott

Vasárnap Lyonban vendégszerepelt az olimpiászra készülődő magyar amatőr válogatott csapat, de az első komolyabb erőpróbanál megbukott. A francia amatőrök ugyanis 2:1 (1:1) arányban győz-

ték le. Ez a vereség is fényesen igazolja azokat, akik ellenzik az amatőrök olimpiai kiküldetését. A sok amatőr válogatott ellen ugyanis remény sincs arra, hogy sikert érjenek el.

Holnap már trenirozik a Bocskay

A Bocskay játékosainak pihenője vasárnapig tart, mert már a következő héten a Ferencváros ellen bajnoki mérkőzésre kell kiállni. A Debrecenben tartózkodó játékosok azonban a szép időjárást kihasználva már ma, kedden, kimennek a pályára és Teleki vezérletével megkezdik a komoly tréninget. Teleki egyébként kijelentette, hogy operált lába ismét sokat javult a túrán és reméli, hogy a tavasszal sérülésének minden nyoma eltűnik.

AZ AMATŐRÖK M ÁR TRENIROZNAK

Vasárnap a napsütéses enyhe idő sok futballistát csábított ki a

pályákra. A DEAC és Textil csapatai még barátságos mérkőzést is játszottak és nívós küzdelemben 3:3-ra végeztek.

KEDDEN KEZDŐDIK A KEDVEZMÉNYES ÚSZÓTANFOLYAM

A Magyar Úszó Szövetség debreceni körzete által rendezett kedvezményes úszótanfolyam kedden kezdődik. Akik a tanfolyamra már jelentkeztek és még a tanfolyamon résztvenni kívánó új jelentkezők a tanfolyam megkezdése végett ma, kedden délután fél 3 órakor jelenjenek meg a fedett úszóudvarban. Pótjelentkezés esütörtökön ugyanott.

SZÍNHÁZ MOZI HANGVERSENY Három a kislány

Ragyogóbb üzleti ötletet el sem lehet képzelni, mint amikor a háború közepén Heinrich Berté, a jelentéktelen epigonkomponista Franz Schubert dalkincséből kompilálta a Drei Mädchenlieders operettet: a mű világsiker lett és rövid idő alatt megközelítette a Vigó egy máig felül nem mult előadás rekordszámát. Im Winter zu lesen — írta a Napoleon utáni idők költője, W. Müller „A szép molnárlány” húsz verse, Schubert remek dalciklusa fölé, ami a Három a kislány magva. Téli olvasmányok szánta, tehát biedermeier ifjú hölgyek és urak számára és így a Három a kislány kivételes szerencsével találkozott össze a háborús idők biedermeierben ringatózó hangulatával, aminek inkább, mert A. M. Willner és Heinz Reichert librettója nem egyetlen munka. Atülő ereje azért mégis a halhatatlan Schubert-muzsikának volt a való is, hogy az osztrák dalfejedelem igazi aranyát Berté olesó aprópérezre váltotta fel, viszont nem lehet letagadni, hogy ez az alapjában gleccsmunka sokat tett az addig csak hangversenytermekben otthonos Schubert-zene népszerűsítésében. Ugyannyira, hogy egész iskolát csinált ez az életrajzoperett, mert nem járt különben Liszt, Mozart, Beethoven, Csajkovszky, Offenbach és Chopin sem, végeredményben azonban örülni kell, hogy a klasszikus mestereknek ez a Liebigeroperett kivonata letűnt a színpadról.

A Csokonai-színház csaknem napnyi pontossággal a húsz évvel ezelőtti bemutatón után újította fel most a Há-

rom a kislányt, meglehetősen elnagyolt és készületlennek látszó előadásban, ahol a librettó inkább csak a saját súlyánál fogva érvényesül. Maradéktalanul hát azonban a Schubert-muzsika, örök értékességében. A vendégtenorista Szedő Miklós meleg lírai tenorjával, előkelő stíluskulturájával, bensőséges előadási modorával egészen elsőrendű dalénekes és Schubert-figurája is ügyes; Radnóthy Éva értékes szopránja fűde, finom hajlékonyságában, szép kiműveltségében igen jól hat. Madyje kedves, Nagy Gábor fakóhangú Schober, Pillér Perenének játékában van néhány jó momentuma, ugyiszintén László Ilának is, Selmeczy karrikaturája ügyes.

Bethlen B. László dirigensi munkája jó.

A SZÍNHÁZ MŰSORA

KEDD este 8 órakor dr. Szedő Miklós felléptével: Három a kislány. (B. bérlet)

A színházi iroda hírei:

DR SZEDŐ MIKLÓS BUCSU-FELLÉPTE.

Ma kedden este B. bérletben búcsúzik a debreceni közönségtől dr. Szedő Miklós operabúcsú, a rádió kedvenc tenoristája, dr. Szedő Miklós a „Három a kislány”-beli felléptével is olyan óriási sikert aratott, hogy majd nem minden előadásánál vasfüggöny elé hívták az illusztris kiváló vendég-tenoristát. Ma kedden este, amidőn utoljára játsza el a „Három a kislány”

Schubert szerepét, hisszük, hogy a debreceni közönség nagy ovációban fogja részesíteni ezt a kiváló vendég-szereplő operabúcsúest.

A „HÁROM SÁRKÁNY” KARDOSS GEZÁVAL.

Szerdán és pénteken este ketten egy jeggyel, előadás keretében lép fel Kardoss Géza a „Három sárkány”-ban. „A három sárkány”-t Kardoss Géza családi gyászra miatt kellett levenni a műsorról, amely eddig mindig telt házakat vonzott. Mi sem bizonyítja jobban ennek a kacagató, cigányzenés vígjátékának a sikerét, mint az, hogy ez évadban már 15-ézer kerül színpadra „A három sárkány”. Süssen mindenki biztosítani a jegyét erre a két „ketten egy jeggyel” előadásra.

„BÉCSI TAVASZ”.

Szombaton este mutatja be a színház parádés szereposztásban az idény nagy sláger operettjét, a „Bécsi tavasz”-t. A primadonna szerepét Gellért Marika játssza, míg mellette a debreceniek büszkesége Halassy Mária, továbbá László Ilá és Hajnal Márta játsszák a női főszerepeket, míg a férfi főszerepek Nagy Gábor, Szalma Sándor, Pillér Ferenc, Selmeczy Mihály, Kassay Károly, Kovács Árpád, s Bodó József és Horányi Kálmán kezében vannak.

„BOHÉMÉLET”.

Január hó 23-án, süttörtökön este Orosz Júlia, a magyar királyi Operaház primadonnája, Laurisim Lajos, az m. kir. Operaház első tenoristája, Erdy Pál, a müncheni Opera volt első baritonistája, dr. Dalnoki Tibor, az m. kir. Operaház első baritonistája, Vermez Jenő a Városi Színház basszistája és Komor Vilmos operakarnagy felléptével, tehát a legkiválóbb hat vendéggel kerül színpadra Puccini legszebb operája a „Bohémélet”. Erre a nagy eseményű operaelőadásra jegyek már előjegyezhetők.

Szerdán délután ifjúsági előadás keretében „Bizán”.

KÖZGAZDASÁG

DRÁGÁBB A BUZA

HATÁRIDŐZLET:

Búza: márciusra 18.30, 33, 35, 32, 31, 30, 28, 27, zárlat 18.20—27, májusra 18.51, 53, 52, 50, 47, zárlat 18.42—43.

Rozs: márciusra 16.22, 20, 18, 16, 15, 14, zárlat 16.12—14, májusra 16.20, zárlat 16.06—08.

Tengeri: májusra 16.18, 19, 20, 21, 19, 20, 15, 14, 12, zárlat 16.11—12.

KÉSZÁRUZLET:

Búza: tiszai 77 kg 18.15—18.45, 78 kg 18.30—18.60, 79 kg 18.45—18.75, 80 kg 18.17—18.90, füzai 77 kg 18.10—18.20, 78 kg 18.25—18.35, 79 kg 18.40—18.50, 80 kg 18.55—18.65.

Rozs: 16.15—16.25, takarmányárpa 16.50—17.00, 16.15—16.40, zab 17.00—17.75, tengeri 14.50—14.65.

A készáruvásáron búza 5—10 fillérrel drágább, rozs nem változott, zab 5—10 fillérrel drágább, tengeri 5—10 fillérrel drágább.

DEBRECENI ÁLLATVÁSAR

Felhajtás lóban 919, eladás 348, szarvasmarha felhajtás 2511, eladás 804. Árak, élő súly kilogrammonként: vágómarha 32—40, kivételesen 44, borjú 56—72, kivételesen 76, növendék 34—40, csontoltnál való marha 18—22, fejőstehen darabja 150—300 pengő, rugott magyar bikaborjú 45—85, másfél éves tinó 100—130, két és fél éves tinó 150—175, ökör 200—270, vágóló 30—100, kivételesen 180, silány igásló 40—80, közepes igásló 90—180, jó igásló 200—300, kocsi 350—600. Irányzat kissé élénk.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

1 angol font 16.65—16.95, 100 cseh korona 14.15—14.35, 100 dinár 7.80—7.95, 100 dollár 335.10—339.10, 100 francia frank 22.30—22.50, 100 lej 2.80—3.00, 100 líra 29.00—30.25 (500 és 1000 líras bankjegyek kivételével), 100 osztrák schilling 80.00—80.70, 100 svájci frank 110.70—111.65.

HIRDETÉS

A m. kir. kereskedelmi és közlekedési miniszter úr rendelete folytán az elsőfokú iparhatóság a m. kir. kereskedelemügyi miniszter úr 60.618-1926. K. M. számú rendelete alapján az összes debreceni borbély és férfifodrász, pólfodrász, manikűr, kozmetikus iparosokat a vasárnapi és Szent

István napi munkaszünet ügyében való állásfoglalás végett 1936. évi január hó 19-én, vasárnap délután fél-négy órára a debreceni ipartestület nagytermébe (Simonffy utca 1-c, II. em.) megtartandó gyűlésre összehívja.

Felhívja a borbély és férfifodrász és rekonsztruktív iparosokat, hogy a meghirdetett gyűlésen feltétlenül és

pontosan jelenjenek meg, mert a hivatalos rendelkezés értelmében a kérdéses ügyben a viszonylag szótöbbség dönt.

A szavazás hivatalos szavazólapokkal és titkosan történik.

Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága, mint elsőfokú iparhatóság.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HETKÖZNAP 40 FILLÉR, VASÁRNAP 60 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hírekre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József-út 49. szám. Telefon: 32-12

KIRÁLY KÁVÉJÉ
MÉG A LEGJOBBAKI
AROMÁS, ZAMATOS KÁVÉJÉ
KIRÁLY ÜZLETÉBEN A VEVŐ
ELŐTT PÜRKÖLIK.
DÉGFELD-TÉR 11. SZÁM

HÁZASSÁG

Nősülnének

30 éves intelligens földbirto-
kos, nyugdíjogosult köz-
tisztviselő, önálló keres-
kedő, iparosok vannak
Házasságközvetítő irodám-
ba előjegyezve, Széchenyi
u. 7. sz. 3380

Férjhez menne

500 P készpénzzel, több év
óta állásban levő 24 éves
isz. tisztviselő, szerény
igényű intelligensebb kom-
moly férfihez. Mindket-
ten keresünk jellegre a
kiadóba. 3891

LEVELEZÉS

Tűzfát, szenet,
kokszot, brikettet a legjobb
minőségben 100 kg-ot mar-
hához szállítva, katonai-
tisztviselő, autiszteknék,
»Unió» tagoknak havi rész-
letfizetésre is készpénz-
áron szolgál ki »Margit»
tűzifa- és szénkereskedel-
mi vállalat, — »Margit-
fürdő» mellett. Telefon:
10-24 3346

Ötvenes,

hatvanos úrral ismeretsé-
get kötnek, vidékivel is. —
Cím: »Támpont» jellegre
kiadóba kérek. 142

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS

Jó bizonyítványokkal
rendelkező mindenek főző-
nő: 15 re felveszek. — Dr.
Dróthné, Piac 49. 3832

Kifutóleány

felvétetik, Schwarz-nyom-
da, Hatvan uca 4. 3901

Allandó

munkára egyenruhazabó-
segédet, I. r. köpeny- és
zabony munkást azonnali
felvételre Miskó, Soltész
N. Kálmán u. 1. 140

ALLAST KERESŐK

Varrónó

ajánkozik, felsőruha és fe-
hérnemű varrásban jártas,
napj 1.50-ért. Rakovszky
u. 20. 3420

Jobb

intelligens úrnő vállalna
magányos zsidó földbirto-
kos úr vagy úrnő, vagy ki-
sebb úri család házvezeté-
sét. Kitűnő referencia, bi-
zonyítvány, Széchenyi uc-
ca 32. Szőlős Jolánka. 3899

Egy

nőiszabósegéd leány, aki
nemrég szabadult fel, heti
csekély díjazásért ajánlko-
zik gyakorlat megszerzése
végett. Cím a kiadóban. 143

Uri.

és nőifodrászsegéd, vas- és
villanyondululásban per-
fekt, állást keres, Vidékre
is megyek. Piac u. 58., III.
lépcső. 3902

KIADÓ LAKÁS

Egy
szép újonnan festett uccai
szoba, konyha, fűkamara,
mosóházzal csendes ud-
varban kiadó azonnal. —
Apaffy uca 20. 840

Lépcsőházi

bejárattal csinosan búto-
rozott uccai szoba február-
ra kiadó. Nemzetőr uca 3.
baloldalt. 3857

Központi

egyetemmel különbejáratú
bútorozott szoba ellátással
is kiadó. Komlóssy út 43. 139

Szépen

bútorozott csendes szoba
kiadó. Cimbalom eladó. —
Rothermere 38., keresz-
tépület. 138

4 szoba

előszoba, tűrdőszoba és
mellékhehelyiségekkel álló
lakás a II. emeleten Lidaó.
Kálvin tér 13. Érdeklődni
lehet a Belvárosi Takaré-
kpénztár Rt. fióknál. 3858

ÜZLETEK

Hentesnek

mészárosnak szép nagy
üzlethelyiség a Horthy-
kórházzal szemben. Ha-
lásznál, azonnal kiadó 3728

Üzlethelyiséget

keresek, esetleg nagyobb-
nak felét megosztva bérel-
nék Főútcán. Cím a kiadó-
ban. 3850

PÉNZ

Kölcsönök

folyósítunk I. helyi beke-
belezés mellett, továbbá
beraktározott terményre,
kurrens árura és finansi-
rozási célokra. Magyar Al-
talanos Takarékpénztár, —
Piac u. 81. 3814

ELLÁTÁS

AKAR

jó házikosztot és kellemes
lakást? Jöjjön a Hungaria
pensióba lakni. Szobák i. a.
pokra és hónapszámra, Fe-
renc József út 59.

ELADAS

Falgalamok

tűlzaporodás a helyszűke
miatt mélyen lezárt árban
eladók. Apaffy uca 20. sz. 673

Bútor.

kifogástalan, díó tele háló-
szobák olcsón eladó. Deák
Ferenc uca 10, asztalos-
nál. 3900

Alig használt

Pfaff-varrógép eladó. Kei-
ner Arminné, Csapó u. 13. 3892

Jó állapotban

levő díófa hálószoba — és
egyéb bútorok eladók. —
Bechert, Piac 38. 3892

Ebédlőszőnyeg.

űstház üsttel, nagy konyha
asztal, kávédaráló eladó.
Attila-tér 7. 143

Címtábla.

három méter hosszú, hat-
vanöt centi széles lemezből
eladó. Vigkedvő Mihály u.
27. Némethy. 142

Rézagyak.

két rézagy, éjjeliszekré-
nyek mosdóval eladó. Ha-
lásznál, Margit-fürdő mel-
lett. 141

Asztalsparhelt.

szép, jókarban eladó. Két-
malom uca 8., II. udvar. 3862

Kávé.

és mákdaráló, fedéllemez,
fürdőkályha, székák vhs
eladó Hatvan u 49 3515

Gazdasági

felszerelések: hintó szek-
rek, vetőgép, lógerebiye, —
krumplifőző, lőszerszám,
harang, boronák eladók.
Apafai gazdaságban, Had-
házi úton. 3849

RÁDIÓ

Rádió.

3+1, 200—2000-ig és egy
modern esillár megbízás-
ból eladó Széchenyi u. 35.,
keresztépület. 3508

VÉTEL

Buzsajjat,
repceajjat, köcs keveréket
megvételre keresek. Apaffy
ucca 20. 1394

Rádiót.

2, vagy több lampast ve-
szek. Stern, Hatvan u. 2.
3894

Egy

használt szivattyús kútát,
lehetőleg Füzesy-féle, —
vennék kagylóval. Magyar
ucca 9. Csapókert. 141

AJANLAT

Fleischer Anna

kalapszalonyját megnyitot-
ta Wiener-palota, Vár u. 2.
Alakítás 68 fillér. Mode-
lek már 2 pengőért kapha-
tók. Hrabéczi felvételi
hely. 3744

Vágott

fahulladék 5 mázsáig 2.20,
5 mázsán felül 2 P-ért kap-
ható. Eötvös u. 63. 3890

Új üzlet!

Modern ebédlő, konyhabe-
rendezések, szalonok, tük-
rök Széchenyi uca 6. 3895

Olesó

cipőárusítás Burger Ist-
vannál, Piac u. 42. Minden-
fajta cipőáru feltűnően ol-
csón. 3897

Kiegészít

villanykörte csere! 110, 220
volttos áteserélése. Hatvan
u. 2. 3893

Köszén.

nagy kalória, szagtalan, P
2.68. Kifutó felvétetik. Tű-
zifarakta, Piac uca 58. 3893

Tűzfát szenet

Glück Ignácúál, a Tarpár
volt igazgatójánál olcsón
vásárolhat. Telep: Hid uc-
ca 14 szám (gázgyárral
szemben) Telefon: 20—27.

Hő-

sároipok javítását olcsón
vállalom. Karsay József
műszerész, Margit-fürdő
mellett. 3411

Hűsfüstölés

olcsón, pontosan, kifogás-
talanul, Teleki uca 58.
szám alatt. 2979

Ujletai

sajáttermésű boraimat 5 li-
ter vételnél 50 fillérért
árusítom. Maróchy György
10. 3535

Vétkezik.

ha bútor, szőnyeget, sző-
vetet, vásznat, papiant stb.
nem a »Lakásberendező»
képviselőtől rendel. 3—
24 havi hitel. Folyósítom.
Allapittassa meg hitelkeret-
tét. Mintáinkat lakásán vé-
telkényszer nélkül bemu-
tatjuk. Piac uca 42., ud-
varban 3506

MAKULATURA

kapható a kiadóhivatal-
ban.

OKTATÁS

Német órát

ad, egy hónapban 24 órát 8
pengőért csak felnőtteknek
született német nő. Egy
félév alatt perfektül tud.
Kossuth u. 41. 513

KÜLÖNFÉLE

Társat

keresek 300 pengővel sütő-
de és élelmiszer üzletem-
hez. Varga, pék, Hajduná-
nás. 3851

Cipész kartársaim!

Simonffy u. 7. alatt meg-
nyitottam cipőfelszeréske-
szítő műhelyemet. Pontos,
olcsó munkát garantálok.
Klein László. 3896

Elveszett

vasárnap a Kis-Hungáriá-
ban egy szemüveg. Megta-
láló jutalom ellenében ad-
ja le a Klein-féle bőrüzlet-
ben, Kossuth u. 4. 3898

Elveszett

egy vadliba, megtaláló jut-
tassa el-Dobó u. 30. szám
alá, ahol jutalomban része-
sül. 146

A szerkesztésért és ki-
adásért felelős: THURY
LEVENTE

Laptulajdonos: Debre-
ceni Független Ujság Vá-
lalat.

Nyomatott: a Tiszántúli
Könyv- és Lapkiadó Rt.
környörgőgépén.